

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103. Telephone: 431-6344

XLIX

Rugpiūtis — August 5, 1964

Nr. 89

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

SOVIETŲ ŪKIO BŪKLĖ

PO RINKIMŲ AMERIKOJE IR BRITANIOJE, CHRUSČIOVAS NAUJOS SITUACIJOS AKI-VAIZDOJE ŽADA DERĖTIS SU VAKARŲ VOKIETIJA, KURIOS KANCLERIS ERHARDAS BANDYS UŽ KREDITĄ SOVIETAMS ISSIDERĖTI POLITINIŲ NUOLAUDŲ RYTŲ VOKIETIJOS GYVENTOJAMS. — NAUJAS MASKVOS TRIUKAS: PAŽADĖTI VILTĮ UŽ VAKARŲ GERBYBES SAVO REŽIMUI SUSTIPRINTI.

Vytautas Meškauskas

Žinios apie Nikitos Chruščiovo vizitą šį rudenį -- po rinkimų JAV ir D. Britanijoje -- Vakarų Vokietijai labai tinka į bendrą sovietų politinių ir ūkinių siekių vaizdą. Pranešama, kad dėl to vizito jau susitarė Vakarų Vokietijos kancleris Erhardas su Nikitos žentu Aleksėju Adžubėju, pastarajam lankantis liepos pabaigoje Bonnoje. Iki šiol atmosfera tokiam vizitui buvo laikoma nepalankia dėlto, kad Chruščiovas ne tik nenorėjo diskutuoti Vokietijos suvienijimo klausimo, bet ir todėl, kad sovietų propaganda labai nepalankiai atsiliepė apie Vakarų Vokietijos režimą. Girdi, jis norįs revanšo, karo ir panašiai.

Dabar Adžubėjus pažadėjo Erhardui, kad per Chruščiovo vizitą bus galima paliesti visas vokiečių rūpimas temas. O svarbiausia tų temų yra Vokietijos suvienijimas. Erhardui labai rūpėtų šiuo klausimu išsikalbėti su Chruščiovu, nors greičiausiai dėlto ir nebūtų pasiekta jokio susitarimo. Mat, ir tuo atveju Erhardas galės pasitelsinti savo rinkikams, kurių palankumas jam bus svarbus per 1965 metų rinkimus, kad jis padaręs viską, kas buvę galima. Šiuo metu Vakarų Vokietijoje sklinda gandai, kad sovietai už tam tikrą ūkinę pagalbą, rasi, sutiktų duoti kai kurių lengvatų Rytų Vokietijos gyventojams. Ir dabar vokiečiai varo didesnę prekybą su sovietais bei jų satelitais, negu kiti vakariečiai, tačiau jie atsiskako duoti komunistiniams kraštams ilgalaikį kreditą, o sovietai už perkamas gėrybes mainais neturi daug ko pasiūlyti. Britai, kurių užsienio reikalų ministeris Butleris ką tik lankėsi Maskvoje, sovietams duoda ilgalaikį -- net iki 30 metų kreditą.

Tų faktų akdvaizdoje žvilgsnis krypsta į bendrą sovietų ir jų satelitų ūkinę būklę. Kaip tik pereitą savaitę sovietai paskelbė statistinius davinius apie savo pramonės produkciją per šių metų pirmąjį pusmetį. Reikia atsiminti, kad sovietų statistika, ypač viešai skelbiama, tarnauja ne tiek tiesiai atskleisti, kiek jai užtemdyti -- sovietų statistika yra sovietų propagandos priemonė.

Sovietai dabar teigia, kad jų pramonės gamyba per pirmą šių metų pusmetį padidėjo 71/4% kai tuo tarpu iki šiol tokio padidėjimo

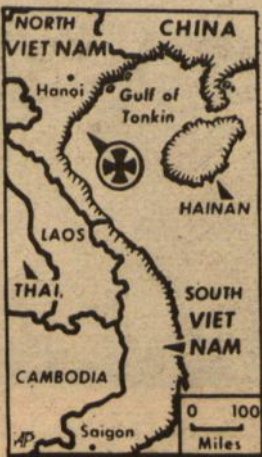
nuošimtis buvo maždaug 10%. Vakarų ekspertai mano, kad faktiškai tas padidėjimas siekia tik gal 5%. Kiekvieni atveju ir oficiali statistika pripažįsta, kad gamybos didėjimas pametė savo nuo 1942 metų įprastą spartą.

Dar geriau sovietų bloko ūkinę padėtį nušviečia statistiniai ir kitokie duomenys iš Čekoslovakijos. Reikia neužmiršti, kad Čekoslovakija buvo pats pramoningiausias ir šviesiausias kraštas iš visų sovietų vergovės patekusių Rytų ir Vidurio Europos šalių. Jų visam pasauliui žinomos įmonės, kaip "Skoda", palyginti mažai nukentėjo ir nuo karo veiksmų. Atrodė, kad kur kur, bet Čekoslovakijoje komunistai galėtų įrengti savo pavyzdinį "rojų". Tačiau pačių komunistų statistika rodo, kad nuo 1961 metų ūkinis plėtimasis -- pramonės ir žemės ūkio gamyba -- sustojo vietoje. Dar blogiau, pačios Čekoslovakijos laikraščiai žiniomis, per 650 rūšių jos pramonės gaminių neatitinka pasaulinį standartą, todėl jau išvežtų prekių buvo grąžinta net už 200 milijonų dolerių. Štai prie ko priveda komunistinė sistema net ten, kur jai sąlygos bent teoretiskai yra daug geresnės, negu žemės ūkio kraštuose, kaip Rusija prieš revoliuciją. Sostinė Praha, kadaise garsi kaip auksinis miestas, šiandien palieka gerokai apšepusį įspūdį.

Kad šiek tiek pagerinus būklę, Čekoslovakija smarkiai verbuoja turistus į savo nuo seniau garsias vasarvietes, leido privačiai veikti kai kuriom amatininkų įmonėm, kaipsiuvyklom, ir įvedė "bonų" sistemą tom įmonėm, kurios padidins savo gamybą. Tokių įmonių darbininkams pažadėtas ir specialus atlyginimo pakėlimas, netaikintinas visai pramonei.

Viena didžiausių klotiesų gamybos padidimui ir net išlaikymui tame pačiam lygyje yra visų pramonės gamybos priemonių nusidėvėjimas. Mat, Čekoslovakijos pramonės turėjo smarkiai dirbti, kad patenkintų Sovietų Sąjungos ir jos satelitų reikalavimus ir mašinų bei įrankių atnaujinimui nebuvo nei laiko nei kapitalo. O kur tas gamybos priemonės gausi, jei ne Vakaruose?

Labai galimas daiktas, kad po Vakarų sostinės netrukus pradės važinėti Čekoslovakijos delegacijos, kaip tai jau daro Rumunijos. Vakaruose dėl to gali kilti didelis džiaugsmas. Girdi, satelitai atsipalaiduoja nuo Mask-

Prez. Johnson įsakė sunaikinti užpuolikus

Prezidentas Johnsonas įsakė sustiprinti JAV laivyno dalinius, patruliuojančius Tolimųjų Rytų pakrantėse ir ginklu likviduoti kiekvieną užpuolė laivus bandymą. Prie sekmadienį Š. Vietnamo komunistų užpuolė JAV naikintoją Maddox prijungtas kitas naikintojas ir sustiprinta orinė laivų apsauga.

Sekmadienį trys šiaurės Vietnamo komunistų torpedlaiviai tarptautiniuose vandenyse užpuolė JAV naikintoją USS Maddox, tačiau užpuolimas buvo toks nemokšiškas, kad amerikiečių naikintoją tik menkai sužalojo. Palaipsniui išryškėjant įvykio smulkmenoms, aiškėja, kad naikintojas USS Maddox, pamatęs artėjančius komunistų torpedlaivius, paleido tris įspėjamuosius šūvius, tačiau tie, nieko nepaisydami artėjo, kol paleido torpedas ir bandė pabėgti. JAV naikintojai atidarius ugnį, trečiasis torpedlaivis, kurio torpeda klydė naikintoją, dingio iš radaro ekranų; spėjama, kad jis galėjęs nuskęsti.

Būdinga, kad po įvykio Prahos radijas devynis kartus paskelbė, jog amerikiečių naikintojas buvęs nuskandintas, ir tik vėliau pranešė, kad ne.

Vieno NBC korespondento pranešimu iš Tolimųjų Rytų Amerikoje Vietname kasdien vis stipriau įsitraukianti į atvirą karą, tačiau Washingtonas tebedandąs tai nuslėpti nuo viešumos, kad tos žinios neatsilieptų į rinkimų laimėjimą.

vos! Tie, kurie taip džiaugiasi, užmiršta, kad Maskva ir jos satelitai ieško ne abiem pusėm naujų prekių ryšių, bet tik kredo, kad prailginus komunistinį režimą. Juk tokia Rumunija praktiškai visai neturi kuo atsilyginti už jai kreditan parduodamas vertybes -- Vakarams nereikalingi nei jos kviečiai nei nafta. Kaip atrodo, kažkas Maskvoje bus gudriai sugalvojęs, kad Vakarai savo gerybes parduos tik už pliką viltį, kad ateityje busią geriau.

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ JAUNIMAS IŠGYVENA

DIDŽIULI ENTUZIAZMĄ

Laiškas iš Australijos

Lietuvių krepšinininkų rinkinei atvykus Sydnėjūn, bendras įspūdis buvo geras. V. Adamkavičius pasirodė kaip geras patyręs vado, reprezentantas, diplomatas. Krepšininkai taip pat labai drausmingi, mandagūs, neturį šių laikų jaunimui įprasto žūlumo. Jie mūsų (Australijos lietuvių) jaunimo dievinami, ir jų geras elgesys tikriausiai paliks didelių pasekmių vietos jaunimui. Taipgi pažymėtinas susilaikymas nuo svaigulių gėralų. Prisibijau, kad jiems Australijos jaunimas gal būtų atrodys per daug "netašytas".

Malonu buvo matyti, kaip V. Adamkavičius visur susenaisiais ir jaunimu mokėjo išlaikyti taktą, ir gaila, kad mūsų priėmimo komitetas viską gal tvarkė palaikai, neapgalvodamas visų smulkmenų, ir svečiams kartais galėjo susidaryti nekoks vaizdas. Bet čia atleistina, nes mes iki šiol tokiose reikaluose neturėjome prityrimo.

Gal kiek perkrauta rungtynių programa. Be to, ir lietuviai ne iš blogos valios visose vietovėse rengia jiems priėmimus, o šalia to dar vyksta priėmimai pas miesto burmistrus, konsulus ir t.t. Jei prieš Viktorijos rinktinę ir pralaimėjo, tai už kelių dienų atsirevanšavo. Pralaimėta dėlto, kad rungtynės įvyko, vos tik atvykus iš Tasmanijos, nedavus lietuvių rinkinei nė kiek pailsėti, ir dar teko žaisti nepažįstamoje salėje.

Sydnėjūje surengtame priėmime dalyvavo apie 100 lietuvių, krepšinininkams duota pailsėti ir rungtynės buvo tik kitos dienos vakare. Nors laimėjo gerai, bet V. Adamkavičius nebuvo pilnai patenkintas savo vyrais.

Šeštadienį rungtynės buvo prieš New South Wales rinktinę, kur mūsų šūkliai labai gražiai -- darniai žaidė. Jau ir V. Adamkavičius buvo patenkintas savo vyrų žaidimu. Vakare buvo balius ir svečiai buvo pristatyti balius dalyviams. Sekmadienio vakare Krašto Valdyba svečiams pagerbti suruošė vakarienę, kur buvo sukvietos visos Sydnėjūnų jaunimo organizacijų valdybos, sporto darbuotojai, apylinkių pirminkai ir organizacijų vadovai.

Australijos spauda labai šykšti rungtynių aprašymams. Tačiau rungtynės buvo filmuotos ir keletą kartų rodyta televizijoje. Atrodo australai prisibijo lietuvių krepšinininkus reklamuoti, ypač kai australai visur sumušami. Bijo, kad jiems galės pakenkti gauti lėšų vykti į Japoniją olimpinėms rungtynėms. Tad pralaimėjimus stengiasi labai neišgarsinti. Tačiau mažose vietovėse, kaip Newcastleje, Canberroje australų spauda plačiai aprašinėjo.

Bendrai lietuvių jaunimas išgyvena didžiulį entuziazmą ir atrodo, kad JAV ir Kanados lietuvių aukos išvykai paremti neš daug vaisių ir lietuvių išlaikymas dabartinėje jaunijoje kartoje bus

Vaidas iš Australijoje vykusių rungtynių. Mūsų krepšinininkas Čekauskas meta į australų krepšį... E. Karpavičiaus nuotrauka

užtikrintas. Stebinti iš arti lietuvių rinktinę, neišsivaizduoju, kas kitas būtų galėjęs išvykos vadovą Valdą Adamkavičių šiose sunkiose pareigose pavaduoti, kurias jis taip sumaniai ir gražiai atlieka. (dk)

NUGALĖTA AUSTRALIJOS OLIMPINĖ RINKLINĖ

Amerikos Lietuvių krepšinio rinktinė, gastroliuojanti Australijoje, ligi šiol yra sužaidusi 20 rungtynių, iš kurių nepilnomis žiniomis, tik vienas pralaimėjo (vėliau revanšines rungtynes prieš tą pačią komandą laimėjo). Rinktinė dar liko sužaisti 5 rungtynes.

Ligi šiol sužaistų rungtynių ir laimėjimų vaizdas yra toks:

Sidney ir apylinkėse	
Liepos 10 Paratels	84:49
Liepos 11 New South Wells rinktinė	82:58
Liepos 13 Sidney miesto rinktinė	96:66
Liepos 15 Newcastle	61:46
Liepos 17 Canberra All Stars	95:71
Tasmanijoje	
Liepos 18 Tasmanijos rinktinė	90:54
Liepos 20 Burnie All Stars	83:50
Liepos 21 Hobart miesto rinktinė	105:77
Melbourne	
Liepos 22 Victoria State All Stars	58:67 (31:28)
Liepos 23 Reno	97:67
Liepos 25 Geelong Vytis	73:16
Liepos 25 Church (Viktorijos meisteris)	85:63
Liepos 26 Melbourne Varpas	117:43
Liepos 27 Victoria State All Stars	71:57
Adelaidėje	
Liepos 28 Adelaidės Vytis	84:61
Liepos 29 Australijos latvių rinktinė	97:78
Liepos 30 Australijos lietuvių rinktinė	
Liepos 31 Pietų Australijos rinktinė	103:82
Rugpiūčio 1 Australijos olimpinė rinktinė	93:88
Rugpiūčio 3 Pietų Australijos rinktinė	

Rugpiūčio 4 rinktinė išvyksta į Perthą, kur rugpiūčio 5 žaidžia su Vakarų Australijos rinktinė, rugpiūčio 6 su Pertho lietuvių komanda ir rugpiūčio 7 vėl su Vakarų Australijos rinktinė. Rungtynės su Vakarų Australijos rinktinė stebėjo Vakarų Australijos gubernatorius maj. gen. Sir Douglas Kendrew.

Rugpiūčio 8 rinktinė išskrenda į Sidnėjū, kur numatomos dar dvi rungtynės su vietos australų komandomis. Po to, rugpiūčio 12 vakare išskrenda į Ameriką. Los Angeles aerodrome krepšinininkų sutikimas ruošiamas rugpiūčio 13 vakare, o Chicagoje -- rugpiūčio 14 d.

PASIUNTINYBĖS ŽINIOS

• Lietuvos atstovas Washingtono J. Kajeckas ir ponis pastaruoju metu dalyvavo priėmimuose: Etiopijos Ambasadoriaus, Imperatoriaus Haile Selessie I gimtadienio proga; Irako Ambasadoriaus, tos valstybės Tautos šventės proga; Mada g askaro prezidento Philibert Tsiranana priėmimė.

• P. Robert Moses, New Yorko 1964-65 metų Pasaulinės Mugės pirmininkas, paskelbė rugpiūčio mėn. 19 d. "Diplomatic Day". Ta proga jis ruošia priėmimą diplomatinį misijų šefams. Lietuvos atstovas Washingtono J. Kajeckas specialiu lėktuvu, skirtu dipl. korpusui, atskris į tą parenimą.

Castro: - Jūsų reikalavimus lengvai sutvarkysiu!...

LIETUVIŲ KNYGA LAISVAJAME PASAULYJE

Dar nepaaiškėjo, ar "Knygų Lentyna" bus spausdinama spaustuveje, Liet. Bibliogr. Tarnyba laikinai pasitenkina KL leidimu mažu tiražu: 10 egz. plokščiame popieriuje per anglinį popieriaus mašinėlę spausdinama. Jie skirti liet. mokslo įstaigoms ir redakcijoms tartininkams. Prenumeratoriams, kurie užsiprenumeravo KL 1964 m., grąžinti pinigai. Teko atsižvelgti ir į nepalankius atsiliepimus apie išleidimą "Aleksandryniui" spausdinti, tad nuo paramos atsisakyta, leidžiama paties Tarnybos vadovo ir savininko lėšomis bei atsakomybe. Smulkesniu leidinių šioje apžvalgoje neminėsimė.

BENDRYBĖS. "Lietuvių Enciklopedija" artinasi prie pabaigos, išleistas XXX tomas (širdis - telesio), 543,1 psl., \$8,75. Pasikeitė LE adresas: 357 W. Broadway, So. Boston, Mass., 02127.

FILOSOFIJA. Ateitininkų federacija išleido dr. Antano Macelnos "Niekšybės paslaptį, Antikristas istorijoje pagal V. Solovjovo pasakojimą", 294 psl., \$4,00.

TIKĖJIMAS. Katalikai: Pranciškonai išleido t. dr. K. Bučnio, OFM, "Gegužės mėnuo", 104 psl., \$1,50; "Šv. Pranciškaus trečiojo ordino regula ir konstitucijos", 136 psl. ir "Tėvų Pranciškonų misija St. Catharine, Ont. Kanadoje", 52 psl. Marijonai paminėjo savo veiklos Amerikoje 50 metų sukaktį stambiu P. Garšvos, MIC leidiniu "Nėgėstanti šviesa" 351,1 psl., \$3,50.

Kunigai Dzegoraitis, Kirellis, Pakalniškis, Pikturka, Širka paminėjo savo kunigystės 25 m. sukaktį, išleisdami kun. S. Žilio parašytą knygą apie sakramentus "Gyvenimo šaltiniai", 253,3 psl., \$3,00.

D. Britanijoje pasirodė Šaltinio žurnalo didesnio straipsnio atspaudas: L. Valkūno "Didis Valdovas ir Lietuva", 16 psl., 20 cent.

Senovės liet. mitologija, Anis Rūkas surinko ir priėmė "Asmenų dievybių ir didvyrių vardyną", 88 psl., \$3,00.

VISUOMENINIAI MOKSLAI. Prof. dr. J. Eretas nagrinėja

tremties problemas Šaltinio atspaudė "Tremtis - praeikimas ar uždavinys?", 16 spl., 20 cent.

Auklėjimo srityje gavome net porą svarbių ir reikšmingų leidinių. Tai yra: L. Dambriūno "Lietuviškas auklėjimas šeimoje", kurį išleido JAV LB Kultūros Fondas, 36 psl., 50 centų. ir kun. prof. Stasio Ylos parengta ir Immaculata leidyklos labai rūpestingai išleista knyga "Moderni mergaitė", 289,3 psl., \$3,50.

Lietuvių Kult. Fondas pardavė vadovėlį lituanistinių mokyklų 7-ajam skyriui, S. Jonynienės "Tėvų šalis", 360 p., \$3,50.

Iš atskirų mokyklų leidinių didžiausias tai "Mūsų metai", Chicago aukštesn. lituan. m-las ir kitų panašių m-lų moksleivių parengtas metraštis, 240 psl., \$2,00. Chicagoje Marquette parko m-la išleido "Vyturėlį", 32 psl., o Rochesterioje, N.Y. m-la "Žibuoklių puokštę". Kennebunkporte pranciškonų šv. Antano gimnazija atžymėjo penktąjį abiturientų laida didelio formato metraščių "Antoniana 1964", 72 psl.

Skautėms L.S.S. Skaučių Seiserija išleido "Skautybę Lietuvai", 349 psl., o skautams - vilkiukams V. Vijeikis parengė "Vilkiuko žinyną", 119 spl., \$1,00.

MENAS. Išleista daug gaidų. Liet. Kult. Fondas davė V. Jakubėno, Algio Šimkaus ir J. Zdanio paruoštą "Lietuviškos muzikos rinktinę fortepionui", 56 psl., \$2,00.

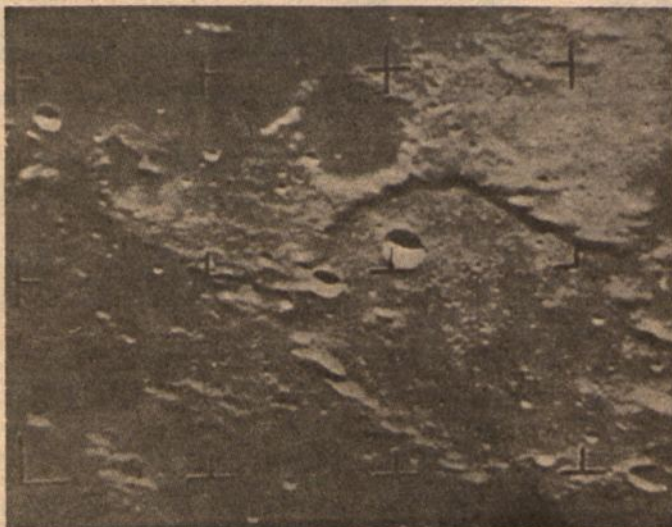
Iz. Vasyliūnas išleido K.V. Banaičio "Sonatą D-min. smuikui ir fortepionui".

J. Bertulis išleido net 9 veikalus: "Adomas", "Aštuonios liaudies dainos", "Dyvali", "Lietuvio siekliai", "Likimo laivas", "Miegok, Jėzuli", "Mūsų mažiesiems", "Pasėjau kanapę" ir "Su daina į tėvynę", skirtus solo, vyrų ir mišriam chorui, duetui ir fortepionui. Kaina nuo 40 centų iki \$1,00, sukurta J. Karvelio prekybos namuose.

Žaidimus veikams "Tai smagu!" išleido Eglutės vaikų laikraštėlis, 32 psl.

KRAŠTOTYRA. J. Kapočius išleido pačią didžiausią šio pusme-

Taip atrodo mėnulio paviršius iš 470 mylių atstumo...

Jungtinės Amerikos Valstybės pasiekė epochinį laimėjimą erdvės tyrimuose: praeitą savaitę mėnulio paleistis Ranger 7 perdavė į žemę 4316 mėnulio paviršiaus nuotraukų, prieš suduždamas vadinamoje Debesų Jūroje. Nuotraukos esančios "nuostabiai geros", ir šešios televizijos kameros veikusios taiktiksčiai, kad paskutinią gautą nuotrauką tebuvo tik pusės formato.

Iš gautų vaizdų paaiškėjo, kad vadinamoji Debesų Jūra būsimi tin-kama žmogui nusileisti į mėnulį. Po šio laimėjimo mokslininkai ruošiasi paleisti panašią raketą į Marsą.

šio knygą -- ilgokai lauktą Broniaus Kvickio "Mūsų Lietuva". Krašto vietovių istoriniai, geografiniai, etnografiniai bruožai, I tomas, 752 psl., \$10,00. II tomas jau renkamas Liet. Enciklopedijos spaustuvėje.

BIOGRAFIJA, ATSIMINIMAI. Išėjo antrasis prof. dr. inž. Stepono Kairio atsiminimų knyga "Tau, Lietuva", 480 p., \$6,00, išleista Amer. Lietuvių Soc. Demokratių s-gos ir Jono Jankausko palikimo lėšomis.

ISTORIJA. Prano Pauliukonio "Tautos istorijos mokymas" išleistas Pedag. Lituan. Instituto, parėmus Liet. Tautiniam Akademiniam Sambūriui.

Pranciškonai išleido Adolfo Šapokos knygą "Senasis Vilnius, Vilniaus miesto istorijos bruožai iki XVII amžiaus pabaigos", 332 psl., \$5,00. Pomirtinį autoriaus leidinį paruošė spaudai kitas istorikas vilnietis prof. Simas Sužiedėlis.

Pagaliau Chicago Lietuvos literatūros draugija išleido Vinco Žemaičio "Sūdavo praeitį", 136

psl., \$1,00. Tai yra atspaudas iš "Naujiųjų" dienraščių.

Taigi derlius mokslo srityse nėra prastesnis kaip kitais metais, bet visai nieko nepasirodė iš tikslųjų ir taikomųjų mokslų. Turime būti dėkingi žurnalams ir laikraščiams, kurie išleidžia perleistus per leidinio puslapius didesnius straipsnius atskirais atspaudais. Geriau išliks bibliotekose! Kalkurių laikraštį po pėrius yra tiek silpnas, kad po 10 metų jau turi būti labai atsargiai liečiamas, skaitant straipsnį...

VAIKŲ SKAITYBA. Gražiai pasirodė Lietuvių Dienų leidykla su Danutės Brazytės - Bėndokienės didelio formato knyga "Keturių ugnies ugnies", iliustruota Zitės Sodeikienės. Knygoje 39, psl., \$2,00. Tai mažiesiems, o didesniems L.S.S. D. Britanijos rajonas išleido Londone a.a. Kazio Vaitkevičiaus (1911-1960) apsakymus "Mažieji didvyriai", 140,4 psl. Tolimoje Argentinoje Laikas atspausdino perleistus per laikraštį Balės Vaivorytės (Petro-nėlės Orintaitės-Janutienės) vaidinimus vaikams ir jaunimui. Rinkinėlis vadinasi "Skaidrytė", \$2,00.

KALBOTYRA. Pedag. Lituan. Instituto studentė Dalia Valatkaitytė sudarė "Kristijono Donelaičio" Žiemos rūpesčių žodynėlį, kurį išleido institutas. Knygutė 16 spl.

LITERATŪROS ISTORIJA. To paties Instituto leidinyje "Kristijonas Donelaitis literatūrinio realizmo pradininkas" yra M. Drungos ir M. Lekšto straipsniai apie D. "Metų" vertimų tekstų pavyzdžius vokiečių, latvių, lenkų, rusų, čekų ir anglų kalbomis bei paties D. 6 pasakos. Leidinyje 56 psl.

POEZIJA. Amerikos JV-se Liet. Knygos Klubas išleido K. Bradūno "Sidabrinės kamanas", 94,2 psl., \$2,00; D. Britanijoje Šaltinis -- V. Šlaito ketvirtą poezijos rinkinį vardu "Antroje pusėje", 48 psl., \$1,00, o Nidos Knygų Klubas -- J. Mikuckio

Diena iš dienos

*** B. K. NAUJOKO UŽRAŠAI ***

PARTIJOS RAŠĖ platformas. Taryba į kongresą šaukė. Chruščiovas Stockholme Pabaltijo "pažangą" gyrė (kaip tipišką kolonialistą)... Sakytum, -- kas bendra? Gal nieko. Tik tas, kad visi paminėti ir nepaminėti, be jokios tvarkos, be eilės, bet diena iš dienos, net naktis iš nakties, lyg būtų susitarę, atliekamas valandas grobė. Net užrašams jų nepaliko...

-- Tai ką? Pabūgai? -- redaktorius klausia.

Atseit, nuobodžiauja žiūrovai, jei gnaibomas neatsignaibei, ar šaudomas neatsigaudai. Bet kaip beatminsi, kada kas kaip gnaibė ar šaudė, kai gnybiai ir šūviai nuslinko archyvan? Sugrįžt? Atsišaudyt? -- "Galbūt niekados, o gal ir rytoj, bet šiandien -- ne!", anot Carmen.

Pasitaikė sutikt retai tesutinkamų tautiečių. Seniai pažįstamų, kalkurių nelengvai ir beatpažįstamų, kitų tik girdėtų ir net negirdėtų. Visi "ne laukiniai": iš tų, kurie laikraščius (netgi lietuviškus!) skaito. Bet ar kam atsitiko susidurti su tokia staigmena, kuri ne iškart staigmena, iššokstanti iš nežinios, kaip kiekvienai padoriai staigmenai pridėra, o kuri matoma auga, auga ir išauga, kaip piemenė į mergas.

Buvo taip. Susitinku vieną, kitą, dešimtą ir gal trisdešimtą. Kone kiekvienas vis išsiduoda ne tik "kokį nors" laikraštį, bet ir Dirvą beskaitą. (Mat, prasitaria -- užrašus skaitę). Vienas, kitas, trečias -- ne naujiena. Bet kai taip viens po kito prisirenka daug, ypač "iš visokių (politinių - ideologinių) parapijų", tai pamažu (kaip tik pamažu, o ne staiga) išauga ir staigmena -- kad Dirvos populiarumo barometras beesąs pakilęs aukščiau, negu dažnas manom.

Nebloga tokia staigmena leidėjams, redaktoriams, bendradarbiams ir netgi skaitytojams. Šie irgi turi pagrindo pasididžiuoti prieš neskaitytojus ir anuos net klausiti -- what's a matter with you? (Kaip Twistoflexo apyrankių garsintojas klausia dar nenuspirkusius).

Bet mūsiškiai skaitytojai atkakliai laikosi "peklininko" Gustaičio šukio -- "aš ne toks, kaip kiti". Tie kiti -- angliškųjų skaitytojai -- kai tik užtinka, kas juos sudomino, tuoj griebias redakcijai laišką rašyt. Vieni baras, priekaištuoja, kiti pataisinėja, papildinėja, bet daugumas nešykštūs ir pasitenkinimą, pasigėrėjimą pareiškia, "per petį paploti" už patikusį straipsnį. O mūsų tautiečiai su savo laikraščiais taip bendrauti nerangūs. Jei jau katras išsijudina, tai tik užsidedęs kurį autorių devyniomis rykštėmis nuplakti už kokį apsirikimėlį, o ypač už "kreivą" nuomonę: kaip ans šioks ir toks drįso pagalvoti kitaip, negu aš!

Kažin, ar ilgai tesėtų aktorai teatre, jei vienintelis publikos reakcijos ženklas būtų -- metė švakar kas papuvęs kiaušinėį į sceną, ar nemetė...

DETROIT

SUKURĖ ŠEIMĄ

Liepos mėn. 25 d. kun. V. Stanevičius šv. Antano bažnyčioje sumainė aukso žiedus chigagiečio Petro P. Giedraičio su detrotiške Edita Jočūtė. Jaunuosius lydėjo trys poros pajauinių ir pamergių.

Jaunojo tėvas Jonas Giedraitis yra miręs Vokietijoje. Vestuvėse dalyvaavo motina Marija su patėviu Šeduikiu ir sesuo su vyru ir vaikučiais.

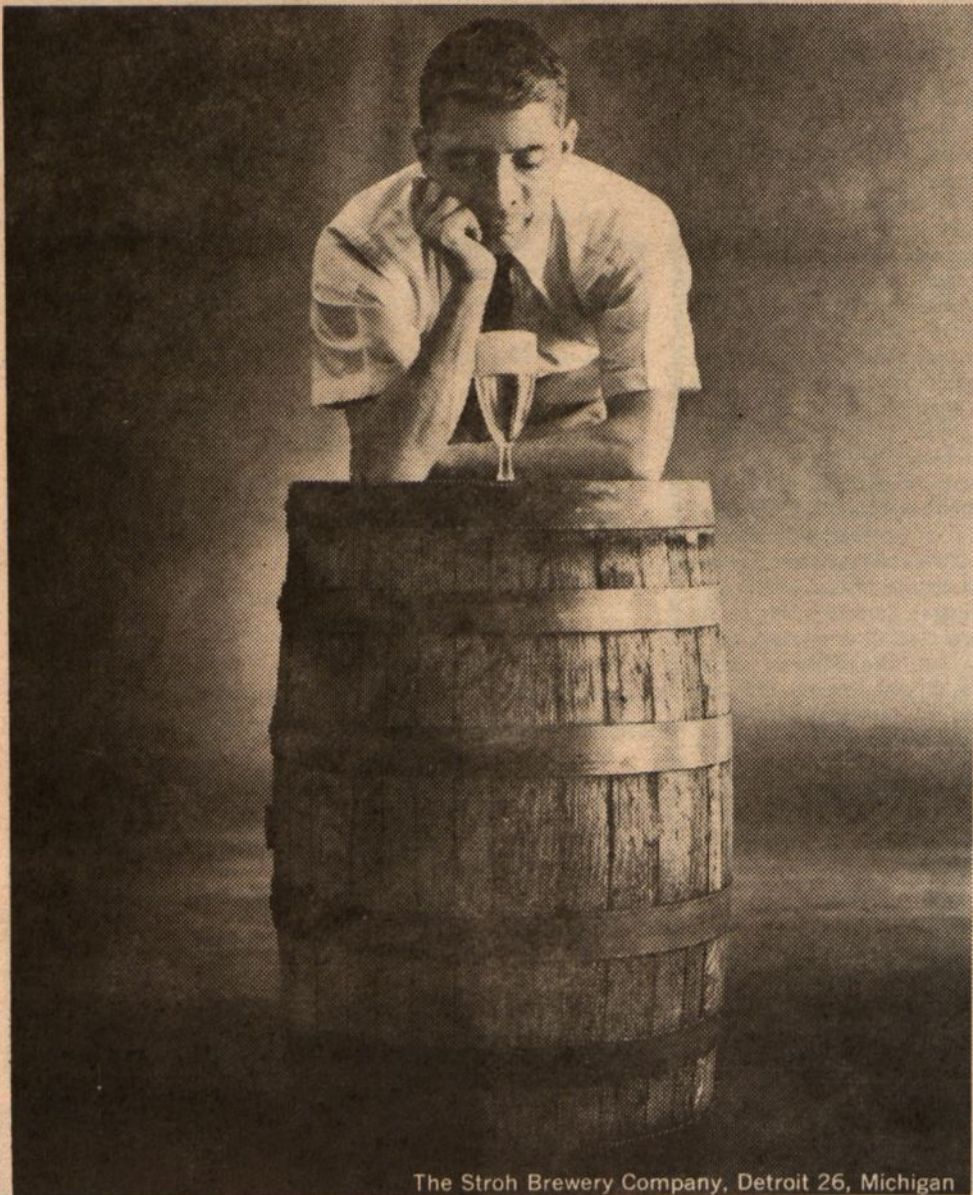
Edita Jočūtė yra baigusi prieš metus Western High School.

Editos tėvas Petras Jočius, buvęs šv. Antano bažnyčios parapijos narys, dalyvavo josios chore.

Vestuvių vaišės vyko Sammy's Pizzeria salėje. Dalyvavo gražus būrys svečių.

(a.g.)

	THE BEST FOR LESS!
	Frank Zapolis
	3208 1/2 W. 95 St.
	CHICAGO, ILL., 60642
STATE FARM MUTUAL AUTOMOBILE INSURANCE COMPANY	Phone: GArden 4-8654

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

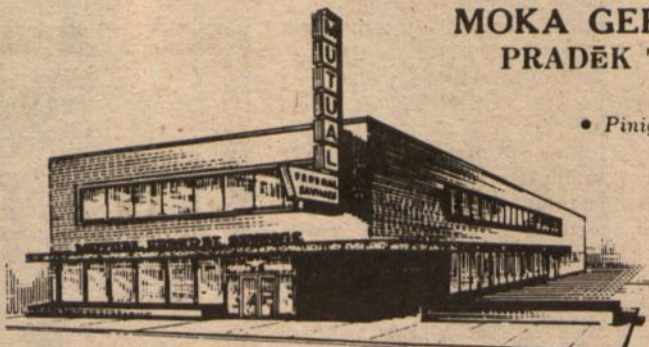
KIEK ALAUS TAURIŲ STATINĖJE?

496 taurės (nesismulkinant dėl kelių uncijų). Tai daug alaus. Ir jei tas alus yra Stroh's... tai daug puikaus pasismaguravimo... išskirtinis ugnim virto alaus skonis, apie kurį kiti alūs svajoja. Jums patiks Amerikoje vienintelio ugnim virto alaus skonis. Išgerk Stroh's.

Stroh's
AMERICA'S ONLY FIRE-BREWED BEER

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS! PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

• Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokam visas pašto persiuntimo išlaidas.

• Dabartinis dividendas 4 1/2% išmokamas du kart per metus.

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4; Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

DIRVA THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO. 44103
TELEPHONE: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiurberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Išeina: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoją:

Jonas Čiurberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.
Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

LAIMĖJIMAI AUSTRALIJOJE

Pagaliau atėjo žinia, pranešanti įtemptai laukto mūsų jaunimo ambasadorių kulminacinio pasirodymo rezultatus. Ir toji žinia buvo džiugi: American Lithuanians rinktinė nugalėjo valstybinę Australijos krepšinio rinktinę, kuri ruošiamą Australiją atstovauti Tokijo olimpiadoje.

Tai didelis laimėjimas, parodąs, kad mūsų jaunuoliai galėtų Lietuvos vardą plačiau pagarsinti pasaulyje, jei pvz. tarptautinės politikos kombinacijos jiems nekludytų dalyvauti visų tautų olimpiadoje. Tuo tarpu jie tegalėjo tai padaryti tik penktajame kontinente, bet jų laimėjimai neliks negirdėti ir už to kontinento ribų.

Ši mūsų jaunimo grupės išvyka pasirodė daug reikšmingesnė, negu vienas kitas tautietis iš anksto galvojo. Ji paliko gilius, greit neišdilsiančius pėdsakus ir Australijos lietuvių tarpe, ir australų sluoksniuose.

Pirmiausia, ji iš pagrindų išjudino visą Australijos lietuviškąją visuomenę, nuplūsdama laiko telkiamas stingimo ir apatijos dulkes, uždegdama ją šviežia energija ir ryžtu. Australijos lietuviams, kaip išsireiškė Australijos lietuvių visuomenės veikėjas J. P. Kedys savo atsakyme į Mūsų Pastogės anketą, "Amerikos lietuvių sportininkų atvykimas -- tai pats didžiausias įvykis per tuos Australijoje išgyventus 15 metų". Australijos lietuvių spaudoje pastebima užuominų, kad rungtynėse, sportininkų sutikimuose ir pan. buvo galima pastebėti veidų, kurie jau prieš dešimtį metų buvo dingę iš lietuviško gyvenimo. Taigi, krepšinininkų vizitas atliko ir dalies mūsų tautiečių, sakytume, atletuvinimo misiją.

Dar ryškesniu mastu atletuvinimo misiją mūsų reprezentantai atliko jaunijoje Australijos lietuvių kartoje. Be paliovos skidami laimėjimų laurai, dienos tema radijo ir televizijos programose, oficialūs priėmimai pas aukštuosius australų administracijos pareigūnus visa tai išbudino apsnūstančią tautinę jaunolio sąmonę, uždegė tautinę ambiciją, ir dabar jis visur jau didžiulias savo tautybę.

Kitas momentas, palikęs didelį įspūdį vietos lietuviškajam jaunimui -- mūsų rinktinės drausmingumas ir korektiškumas. Jie prisipažįsta, kad esą susižavėję Amerikos lietuvių sportininkų drausme, susiklausymu, ir blaivumu, kas, be abejonų, teigiamai paveiks ir ten veikiančius lietuvių sporto klubus.

Lietuvybės propagandos australų tarpe laimėjimai taip pat dideli. Reikia atsiminti, kad prieš 15 metų visi imigrantai Australijon buvo atgabunami baltų vardu, įskaitant ir baltųjų kilmės ateivius. Lietuviai bandė iš tos masės išryškinti savo tautinį veidą, bet Pulgio Andriūšio terminu, vilnonė uždanga liko neperplėšiama.

Dabar mūsų reprezentantams pavyko tą uždangą išsklaidyti į kečius -- lietuvis buvo ryškiai išskirtas iš bendros ateivių ir paltiečių masės.

Nemažesnis propagandinė srityje laimėjimas yra ir Lietuvos laisvės reikalui. Televizijos stočių pasikalbėjimai su rinktinės vadovais buvo gerai mūsiškių panaudoti pavergtosios Tėvynės nelaimės išryškinti, ir tai pasiekė plačias australų mases.

Visa paskubomis susumuojant, pakartotini Mūsų Pastogės žodžiai, kad nedidelis jaunųjų būrelis atliko milžinišką žygį: "iškovoję pripažinimą ir respektą tautai, kuri, nors šiandien ir išdraskyta, tebėra gyva ir veržli". Ir tikslūs buvo išvykos vadovo Valdo Adamkavičiaus žodžiai, pasakyti vos tik išlipus Australijos žemėn: "Irodėme, kad esame ne lietuvių gelbėjimo, bet jos puoselėjimo ir aukštesnio išsklaidymo kelyje. Irodėme, kad bendromis jėgomis galime atlikti tokius didelius darbus, kokių jokia kita tautinė grupė išėivijoje neatliko." J.P.P.

LAIŠKAI

NETEISINGOS ŽINIOS APIE VOLDEMARA

Jūsų laikraščio liepos 15 d. numeryje Laiškų skyriuje, radau neteisingas žinias apie mano dėdės prof. Voldemaro grįžimą į Lietuvą.

Pirmiausia, laiške "Voldemaras profesoriuja Kinijoje..." skaitau, kad p. Rastenis savo straipsnyje neseniai rašė, jog Voldemaras grįžo į Lietuvą manydamas, jog jai esąs būtina reikalingas. Tai tik paprastas spėliojimas, kuris, tarp kitko, yra visai svetimas tikroms grįžimo priežastims. Dėl sovietų okupacijos Voldemaras neturėjo jokių iliuzijų, ir dar tada kai Klaipėdos žyginiškai kvietė jį aktyviai prisidėti, jis griežtai atsisakė pareikšdamas, kad yra beprasmiškas dalykas kovoti dėl valdžios, kada valstybės nepriklausomas gyvenimas artėja prie galo. Kodėl jis turėtų pasijusti "reikalingu" po to, kai jo išpranašautas nepriklausomybės galas jau buvo įvykęs faktas?

Dabar keletas žodžių dėl įvykių, jam peržengus sieną. Laiškas

raštyje tvirtinama, kad Voldemaras su žmona Pozdniakovo įsakymu buvo suimti ir saugumo darbo kėle išlaikyti ligi maždaug liepos vidurio. Antroje liepos mėnesio pusėje jie buvo išvežti į Rusiją... Vėliau, jau 1947 metais, kažkoks buvęs lenkų pareigūnas per spaudą tvirtinęs, kad Voldemaras profesoriuja Port Arture, Kinijoje.

Iš tikrųjų buvo visiškai kitaip. Voldemaro žmona buvo paleista tuojuo po arešto dar birželio mėnesio viduryje ir jai buvo pranešta, kad ji gali eiti namo, o jos vyras bus išvežtas į Rusiją. Kada į jai pareiškė norą vykti kartu, jai jai nieko konkretaus nebuvo atsakyta.

Kaune ji dar išbuvo porą savaitių laisva ir per tą laiką manė tėvas jai padėjo išsirtipinti sovietų vizą. Liepos pradžioje ji jau buvo Maskvoje, kur mūsų pasiuntinys Natkevičius jai žadėjo padėti gauti leidimą pasimatyti su vyru, tada laikomu Maskvos kalėjime. Tą į jai pati rašė atvirlaiškyje mano tėvui. Tai buvo dar prieš vadinamą liaudies seimą, kuris buvo suvaidintas liepos mėnesio viduryje. Taigi, Voldemaras Kaune ligi liepos pabaigos tikrai nebuvo.

Netrukus iš paties Voldemaro gavome pirmą, o vėliau ir daugiau laiškų iš Ordzenikidze, buv. Vladikaukazo. Paskutinis laiškąs

mus pasiekė prieš pat voldečių-sovietų karą ir juos visus, tėvo rūpestingai išsaugotus, aš šiandieną turiu savo rašomo stalo stalčiuje. Nei viename laiške Voldemaras nerašo apie profesoriavimą, net neužsimena, ar Ordzenikidze yra universitetas (prieš revoliuciją jo ten nebuvo). O kiek kartų spaudoje buvo paskelbtos visiškai priešingos žinios!

Kokiu būdu jis galėjo atsidurti Port Arture ir tenai jau 1947 metais profesoriauti, man visiškai neišdu. Ligi 1947 metų ši sritis dar priklausė nacionalistams, taigi kas ji būtų tenai išvežęs? Pagaliau, tokiose aplinkybėse jam būtų buvę nesunku su sisiekti su Amerika ar kitu laisvu kraštu ir pranešti apie savo buvimą.

Norėčiau pridėti, kad manotėvas su prof. Voldemaru susirašinėjo ligi jo paskutinio arešto, grįžus į Lietuvą, o vėliau turėjo užtektinai laiko išsikalbėti su jo žmona apie visas priežastis, kurios paskatino juos grįžti. O tokiu reikalu ir dar toms aplinkybėms paprastai tik su artima gimine šnekamasi atvirai... Taigi, bent šiame reikale aš galėčiau būti kompetentingas. Be to, jei ne kalėjime ar užsienyje, jis nuolatų gyveno pas mus. Paskutinį kartą mūsų namus aplėdo 1940 m. Bet apie tai gal kada nors kitą kartą.

Jurgis Voldemaras
Chicago, Ill.

MORALINĖ ATSAKOMYBĖ VISIEMS

Perskaičius (Dirva Nr. 80) Vytauto Kavolio laišką, tikrai tenka, anot jo žodžių, surimėti ir susimąstyti. Kaip galima tokius kampuotais, arba, kaip jis išsireiškia, gumbutais žodžiais švaistytis, kalbant rimtu reikalu.

Čia ne amerikonišką persiėmęs žmogus, kaip jam Kezys priskiria, bet tik paviršutiniškas liberalizmas. Bet juk Amerika ne visa liberališka, kaip kai kas norėtų. Be to, moralinė atsakomybė turėtų būti taikoma visiems.

Kas nepatikėjo liberališkų kolumnistų straipsnių antgalviais ar jų išvedžiojimais, o pasitenkę giliau išstudijuoti Goldwaterio programą, tas įsitikino, kad nėra toks, koks jį piešė liberalai ar raudonieji. Taigi kaltinti žmogų netikrais argumentais taip pat nėra moralu.

Juk Goldwaterio nominacijoj gauti netoli 900 delegatų balsai rodo, kad jį ir jo programą remia milijonai amerikiečių. Nejaugi jie visi, anot Kavolio: "nepraregėję kažkuik, gumbutų galūnių kolonos, smarkūs kumštiniškai, išsigimę sadistai, užkietėjusių vidurių politikai?" Šie paskutiniai sakiniai rodo Vyt. Kavolio stilių, kalbant apie jo nemėgstamus asmenis.

Be to, kalbant apie humaniškumą ir moralus, reikėtų žinoti kam jie taikomi. Rodos ir liberalams turėtų būti aišku, kad komunistas visai nesiskaito su jokiais moralais bei žmoniškumu, o vien tik jėga. Argi Goldwateris neteisus, taikydamas komunistui tai, ko jis vertas.

Atrodo, kad daugelis liberalų, dėl laikinos gerovės ir taikos, linkę pasirinkti geriau "red than dead", bet Goldwateris siūlo trečią kelią -- laisvę visur ir visiems.

Kaip pradžioje karštieji liberalai, pūdamai Goldwaterį buvo labai naršūs, pastaruoju metu pasidarė daug santūresni, reikia tikėtis, kad ir Vyt. Kavolis bus daug vėsesnis.

V.D.
Worcester, Mass.

Korp! Neo-Lithuania Philadelphia padalinio valdyba, kuri šią vasarą organizuoja korporacijos vasaros stovyklą p. Garmų vasarvietėje, Pocono kalnuose, Pensylvanijoje. Sėdi iš kairės: ižd. Valerija Didelytė, pirm. Gabrieliū Mironas, sekr. Rima Buinytė. Stovi: vicepirm. Vincentas Gruzdis, stovyklos viršininkas ir arbiter elegantiarum Jonas Matonis.

KORPORACIJOS NEO-LITHUANIA VASAROS STOVYKLAI ARTĖJANT

Teliko nepilnas mėnuo iki vasaros stovyklos atidarymo, kuri, kaip žinome, šiais metais įvyks Pocono kalnuose, Pa. Garmų vasarvietėje -- Echo Valley. Jūsų korespondentas kreipėsi į stovyklos organizatorius -- Phila. padalinio valdybą bei ir į patį stovyklos vadovą fil. V. Gruzdį, gauti daugiau išsamesnių informacijų ir tuo pačiu painformuoti plačiąją visuomenę.

— Kaip toli yra pasistūmę stovyklos organizaciniai darbai?

— Šiais metais Korp! Neo-Lithuania tai bus septintoji iš eilės vasaros stovykla. Pagal nusistovėjusią tradiciją, vasaros stovyklos ruošiamos visų pirma tam, kad sudaryti sąlygas išsibarsčiusiam korporantiškam jaunimui po plačią Ameriką, vieną kartą metuose susirinkti visiems į krūvą, daugiau pažinti vienas kitą, daugiau susidraugauti ir pasijusti vienos didelės šeimos nariais. Kitas gi stovyklos tikslas būtų -- Mens sana in corpore sano (Sveikas protas sveikame kūne). Organizuojant šią metų stovyklą ypatingai bus kreipiamas didelis dėmesys į fizinį kūno atsigalvinimą. Žinome puikiai, kad mūsų jaunimas išsėdėjęs ištisus metus prie knygų ar kolegijos suoluose, nori pasportuoti gryname ore, atsigalvinti kūniškai. Be įvairių numatytų sporto užsiėmimų, numatyta yra eilė paskaitų ir referatų.

— Ar turite kokių nors

žinių, kiek minėtoje stovykloje žada dalyvauti stovyklautojai?

— Tikslaus skaičiaus dar neturime. Tačiau iš neoficialiu duomenų susidaro įspūdis, kad stovykla bus skaitlinga dalyviais. Visos Korp! padalinių valdybos yra painformuotos ir dabar nuo jų pačių energijos priklausys pačios stovyklos pasisekimas. Stovyklos vadovo kiekvienam skyriui yra pasiūlyta atlikti tam tikrus paruošiamuosius darbus ir juo greičiau viskas bus atlikta, tuo greičiau paaikšės būsimo stovyklos vaizdas.

— Kaip atrodys šių metų stovyklos programa?

— Visiems Korp! poskyriam yra nusiūsta eilė pasiūlymų bei pageidavimų, ką kiekvienas turi pasiruošti ir juo daugiau atskiri poskyriai sukurs ir parodys daugiau savo iniciatyvos, tuo neabejotinai stovykla bus įdomesnė, turiningesnė. Šiais metais, kaip visada, leisime laikraštėlį "Naktibalda", kurio pirmą numerį paruošia ir atsiveža gatavą Chicago korporantai. Be to, numatoma atskirų poskyrių pasirodymai, skaitomi ir diskutuojami jų atvežti referatai. Numatoma surengti foto paroda.

— Ar yra numatoma kvieisti kitų paskaitininkų ir kokius?

Jaunimui pageidaujant, šiais metais numatoma duoti daugiau žinių šių dienų aktualiomis temomis. Iš įdomesnių temų norėčiau išvardinti sekančias: a)

Koks turėtų būti šių dienų neolithuanas? b) Šių dienų žymesnieji rašytojai ir literatai; c) Lietuvos jaunimo charakteris šių dienų komunistinėje santvarkoje; d) Korp! Neo-Lithuania tradicijos ir jų pritaikymas Amerikoje; e) Mišrios vedybos; f) Šių dienų modernusis menas; g) Amerikos lietuvių veikla Lietuvos laisvinimo darbe ir kt. Iš kvieštų paskaitininkų, kurie diskutuos aukščiau išvardintus klausimus, pamėnėsiu sekančius: Fil. A. Augustinavičienė, dail. J. Bagdonas, fil. E. Čekienė, fil. A. Diržys, fil. dr. E. Noakas, fil. J. Našliūnas, fil. dr. Br. Nemickas, adv. J. Smetona ir poetas St. Santvaras.

— Ar svečiai į stovyklą bus įsileidžiami ir kokiomis sąlygomis?

— Svečiai visada yra laukiami ir pageidaujami. Jų gausus atsilankymas parodys jaunimui, kad jie įdomaujami, seka jų gyvenimą ir drauge džiaugiasi jų atsiektais rezultatais. Svečiai, kurie numato atvykti ilgesniam laikui, turi iš anksto rezervuoti sau vietą. Tai galima atlikti per padalinių pirmininkus ar betarpiai pranešant stovyklos vadovui fil. V. Gruzdiui, prisijunčiant drauge registracijos mokestį po \$10.00 nuo asmens. Visais informacijos stovyklos reikalais kreiptis į stovyklos vadovą V. Gruzdį, 1025 W. Wingohocking St., Philadelphia, Pa. 19140. Telef. GL 7-1533 (Area Code 215). Vyt. Matonis

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. STREGA -- Liqueur, Import. from Italy... 5th \$5.75
2. KRON BRANNVIN AQUAVIT švediska... 5th \$3.98
3. NAPOLEON Vermouth. Import. from France... 5th \$1.19
4. Popular GERMAN VSOP Brand... 5th \$1.69
5. PORT. SOUTHERN. RHINE Wine... 5th \$.69

6. ST. REMY BRAND. Import. from France... 5th \$3.98
7. LIEBFRAUMILCH Wine... 5th \$.98
8. BORDEAUX Wine Red or White... 5th \$.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

Jaunųjų talento pasirodymo dalyviai per Jaunimo Šventę Sydnejuje. Iš kairės stovi kun. P. Butkus, žalia tautinių šokių vadovė Marina Osinaite-Cox, koncerto dalyviai ir dešinėje šventės rengimo organizacinio komiteto pirm. Simas Narušis dėkoja atsilankiusiems svečiams. E. Karpavičiaus nuotrauka

JAUNIMO ŠVENTĖS DIENOS SYDNEJUE

Paskutiniiais metais, Australijoje, Sydney lietuvių bendruomenės tautinė ir kultūrinė veikla smarkiai pagyvėjo. Nėra savaitgalio, kad nebūtų vienokio ar kitokio parengimo. Didesnę dalį parengimų sutartinai suruošia visos trys Lietuvių Bendruomenės Apylinkės (Sydney, Bankstown, Cabramatta). Net į eilinius parengimus, kaip paskaitas, pasišokimus rengėjai įdėdavo nuotailką keliančius tautinius motyvus, specialiai momentui paruoštus žinomo kultūrininko Algio Pluko su "Linksmiais broliais" ir "Bijūnėliais" patriotinius vaizdelius. Rengėjų nuotailkas kėlė ta graži aplinkybė, kad parengimai buvo gausiai tautiečių lankomi. Nemažai nusistebėjimo rengėjams sukėlė, kai vyresnioji karta neparodė to nuosirdumo, kokį turėjo parodyti jaunajai kartai, kokį turėjo parodyti masiniai atsilankantys kai buvo surengtos jaunimo šventės dienos gegužės 30-31.

Jaunųjų talentų pasirodymo koncertas vyko didelėje, gražioje Father J. O'Reilly Memorial Auditorium salėje; jame dalyvavo virš 50 jaunųjų talentų: pianistų, akordeonistų, smuiklininkų, deklamuotojų, toliau, jaunųjų choras, solistai, baletų šokėjos, tautiniai šokiai -- vyresnių ir jaunių grupės.

Tokio masto jaunimo šventės -- jaunimo dienos buvo suorganizuotos pirmą kartą Sydnejuje. Jas organizavo specialus komitetas iš bendruomenės apylinkių ir jaunimo organizacijų atstovų, kuriam vadovavo Sydney apylinkės p-ks S. Narušis.

Gegužės 30 d. vyko jaunųjų talentų konkursinis koncertas, kurio metu iš anksto pakviestos įvairioms meno šakoms vertinimo komisijos skyrė organizacinio komiteto gana aukštas pinigines premijas. Kiekvienai meno šakai buvo skirtos trys premijos. Jaunimo šventės organizacinis komitetas išleido gražius pažymėjimus, kurie buvo išduoti ne tik laimėjusiems premijas, bet visiems jaunimo šventės dienų programų dalyviams.

Jaunųjų talentų koncertą atidarė Ramunė Zinkutė, ugningai padėkdamuodama Adomo Mickevičiaus "Odę jaunystei".

Toliau sekė organizacinio komiteto pirmininko S. Narušio įvadininis žodis, o po jo sveikino ir jautriai kalbėjo Krašto valdybos pirm. inž. I. Jonaitis, pasidžiaugdamas.

damas jaunimo bendro kūrybinio pajėgumo pademonstravimu, vyresniosios ir jaunosios kartos idealų ir siekimų bendrumu -- lietuviškos dvasios gyvumu.

Jaunųjų ateitininkų moksleivių choras, kun. P. Butkus vadovaujamas ir A. Pluko akordeonu pritariamas, sugiedojo giesmę šv. Kazimierui ir dainas: Pavasario dainą, Vasaros naktys, Keliaujame su daina, Chorelio jaunas solistas Laukaitis padainavo solo: Aš išėjau į girelę. Chorelis nepaprastai maloniai nuteikė klausytojus ne tik gražiomis dainomis, geru pasirodymu bet ir gražiais tautiniais drabužėliais.

Po chorelio sekė deklamacijos: Vida Pužaitė padėkdamuodama gana jausmingai Brazdžionio "Šiaurės pašvaistė", o Rasa Zinkutė "O Dievuli". Muzikinėje dalyje pianistės: M. Inkrataitė, Z. Belkūtė, A. Laurinaitis, U. Kazokaite, B. Vingilytė, A. Grudinskaitė, paskambino įvairių kompozitorių po vieną dalykėlių. Smuiklininkas R. Badauskas pagrojo Haydn serenačą ir akordeonistai: E. Šurka, A. Dulinskas ir R. Mickus pagrojo atskirus muzikos dalykus. Šokdavoose pirmoji pasirodė L. Apinytė, baletu mokinė. Tautinių šokių grupės -- Ateitininkų moksleivių ir Sydney liet. taut. šokių -- nuotaikingai pašoko tautinius šokius, publikos plojimais iššaukiant pakartojimus.

Tai buvo tikrai gražus jaunųjų talentų pasirodymo konkursinis koncertas. Koncerto užbaigai Jaunimo dienų komiteto pirm. S. Narušis visus koncerto programos dalyvius sukvietė į sceną ir, taręs padėkos žodį, apdovanojo gėlėmis: p. Skorulienę, Mariną Osinaite-Cox, p. Mykolaitytę -- Slavėnienę, kun. Butkų, muz. V. Kavaliauską, p. Genį, Algį Pluką ir P. Binkį, kurie luo atvykimo Australijon talkininkauja jaunimui, visa širdim dirbdami įvairiose jaunimo organizacijose.

Vėliau, vaišių metu, vertinimo komisijos įteikė premijas. Muzikos komisiją sudarė: žinomas australas pianistas ir pedagogas Mr. Riley, B. Kiveris ir A. Plukas. Komisija, atsižvelgdama į amžių ir pasirodymą, pirmąsias premijas paskyrė: A. Grudinskaitėi ir Z. Belkutei, antrąsias A. Inkrataitei ir U. Kazokaitei, ir trečiąsias B. Vingilytei ir A.

Laurinaičiui. Smuiklininkui R. Badauskui antrąją premiją ir akordeonistams: pirmąją E. Šurkai, antrąją R. Mickui ir trečiąją A. Dulinskui.

Deklamuotojus vertino S. Skorulis ir V. Kazokas. Kadangi deklamuotojos buvo trys, visos skirtingo amžiaus ir visos puikiai, gražiai lietuviška tarsena jausmingai padėkdamavo -- Ramunė Zinkutė Adomo Mickevičiaus "Odę jaunystei", Vida Pužaitė Brazdžionio "Šiaurės pašvaistė" ir Rasa Zinkutė "O Dievuli" -- premijas visoms paskyrė vienodas.

Šokėjų vertinimo komisiją sudarė T. Skrinskienė ir mokyt. Vinevičiūtė. Baletu šokių grupės mokinei L. Apinytei už solo šokį, paskyrė pirmą premiją, Sydney taut. šokių grupei -- pirmą, Moksleivių ateitininkų taut. šokių grupei, o taip pat ir choreliui, kun. P. Butkus vadovaujamam -- po antrąją premiją. Moksleiviui solistui Laukaitiui -- už solo dainą, -- antrąją premiją. Drauge laimėjusiems premijas ir visiems koncerto programos dalyviams buvo įteikti dailiai atspausinti pažymėjimai su jaunimo dienoms rengti komiteto pirmininko ir vertinimo komisijų parašais.

Gegužės 31 d. vyko antroji Jaunimo dienų -- šventės dalis. Jaunimas organizuotai su vėliauomis dalyvavo bažnyčioje. Čia vyko iškilmingos pamaldos su Dainos choro giesmėmis. Mišias atnašavo ir atitinkamą jaunimo šventei pritaikytą pamokslą pasakė jaunasis kun. Pov. Martuza. Po pamaldų Bankstown Dainavos salėje buvo tęsiamos Jaunimo Dienos, kur buvo surengta jaunųjų dailininkų parodėlė, kurioje su savo kūriniais ir rankdarbiais dalyvavo: Nina Meškėnaitė, Eugenijus Meškėnas, Alvidas Dulinskas, Kajuš Kazokas, Rasa Slavėnaitė, Anelė Intaitė, Audronė Milašaitė, Ugnė Kazokaite, Ričardas Badauskas, Dalia Mickutė. Jaunųjų parodai įvertinti buvo pakviestos dail. Vaclovas Ratas, kuris pirmąją premiją už tapybą paskyrė Kajuš Kazokui, antrąją premiją už tapybą Eugenijui Meškėnui ir trečiąją premiją už rankdarbius Daliai Mickutei. Ričardui Badauskui už tapybą buvo išduotas pagyrimo lapas.

Tą dieną vyko ir sportininkų pasirodymai: buvo sudarytos mišrios komandos krepšinio ir tink-

PRANCIŠKONAI ATVERČIA NAUJĄ LAPĄ

Lietuviai pranciškonai yra patys jauniausieji iš vienuolių, įsikūrusių šiame krašte. Jie čia atvyko antrojo karo metu kartu su naujaisiais emigrantais, bei tremtiniais. Šiuo laiku pranciškonai turi šešis vienuolynus, dvi parapijas, dvi kapelanijas, spaustuve su savais trimis laikraščiais ir šv. Antano gimnaziją.

Pagal vienuolišką tvarką pareigų pasiskirstymas vyksta pas juos kas trys metai, kurios tačiau gali būti pratęstos dar kitam trimėsiui, bet ne ilgiau. Tokius pakeitimus pranciškonai turi šiemet, Tėv. Jurgis Gailiūšis perduoda provincijolo pareigas Tėv. Leonardui Andriekui. Kadangi lietuviai pranciškonai turi užėmę savo vietą lietuviškoje išeivijoje, dėl to vadovaujančių asmenų pasikeitimas turi nemažos svarbos ir reikšmės ir už vienuolyno ribų.

Tėv. J. Gailiūšis provincijolo pareigose išbuvo net 11 metų. Jis buvo keturis kartus perrinktas. Šis laikotarpis buvo pranciškonų augimo, plėtimosi, stiprėjimo ir konsolidacijos laikas. Buvo steigiami nauji vienuolynai, kuriamos naujos parapijos, išaugo mokslo įstaigos. Tėv. Gailiūšio vadovavimo metais daugiausia dėmesys buvo kreiptas į lietuviškąjį jaunimą, savąją spaudą, pastoraciją ir lietuviškosios kultūros vystymą bei ugdymą už tėvynės ribų.

Tam reikalui jis steigė berniukų vasaros stovyklą Kennebunkporte, kuri jau gyvuoja daugelį metų. Jis nupirko didelį plotą Toronto jaunimui prie Vasagos ežero, kur yra įrengta puiki vasarvietė, iš šimtai jaunimo persina kas metai per ją. Buvo pastatyta per tą laikotarpį didinga salė Toronto parapijoje, kur jaunimas sportuoja, o senimas renkasi pobūviams ir šventėms. Tačiau pats didžiausias T. Gailiūšio jaunimui įnašas palieka Kennebunkporto šv. Antano gimnaziją. Jis į ją sudėjo savo 8 metų rūpestį. Iš nieko pradėta gimnazija išaugo į rimtą mokslo įstaigą su moderniais pastatais, puikla sporto sale, knygynu, laboratorijomis ir meno galerija. Jis išleido penkis abiturientų laidas, išvystė mokyklos ir bendrabučio veiklą visomis kryptimis.

Lietuviškoji spauda yra antroji pranciškonų veiklos žymė. Brooklyne turima jų spaustuve leidžia knygas, spausdina žurnalus ir laikraščius. Jų pačių leidžiamas Darbininkas, Aidai ir Varpelis per paskutiniuosius metus užsitikrinę sau gražią ateitį ir padaryti planai, kurie dar labiau sustiprins Brooklyno vienuolyno misiją spaudoje ir lietuviškoje visuomenėje.

Tėvas Jurgis Gailiūšis, O.F.M., išbuvęs pranciškonų provincijolu keturius terminus.

Pranciškonai pastoracijoje talina visur, kur tik jų pagalba reikalinga. Sumisijomis, rekolekcijomis ir pamokslais jie yra apkeiliavę visas lietuvių kolonijas. Tačiau pats didysis jų pastoracinis centras yra neseniai įsteigta Toronto Prisikėlimo parapija, kuriai įkurti ir sustiprėti T. J. Gailiūšis įdėjo daug rūpesčio ir jėgų. Toji parapija, kuriai priklauso keliolika šimtų vien tremtinių šeimų yra gal būt vienintelė tokio masto laisvame pasaulyje. Be Toronto jie turi pačią jaunąsias savo pastoracinę įstaigą -- Bridgevillėje prie Pittsburgho šv. Antano vienuolyną ir parapiją. Šis vienuolynas buvo įsteigtas tik šiais metais.

T. Gailiūšio vadovavimo laikotarpyje ne tik nauji vienuolynai kūrėsi, bet ir turimieji puošėsi. Miela priminti ir yra ko pasidžiaugti, jog vienuolynams statyti ir jiems gražinti buvo pakvies ti lietuviai architektai ir dailininkai. Per tuos vienuolika metų pranciškonų vienuolynai tapo išpuošti lietuvių paveikslais, statulomis, vitražais, ir šventovėmis. Tų lietuviškųjų paminklų pažitirė ti vien per Kennebunkporto vienuolyną pervažiuoja per metus tūkstančiai turistų. Mes neturim kutos lietuviškos vietos šiame krašte tiek daug lankomos savųjų ir svetimųjų. Jei per tą laiką jų vienuolynai sutelkė virš šimto geriausių dailininkų paveikslų, tai yra vertas dėmesio dalykas. Tačiau pats svarbiausias šio

laikotarpio pranciškonų laimėjimas yra ne čia minėti dalykai. Prie didžiausių dalykų reikia prisikaupti, jog lietuviai pranciškonai nuo pat savo atvykimo dienos iki šiol yra palikę tikrais lietuviams patriotais. Reikia vertinti, jog jiems iki šiol taip gražiai pavyko išlikti nepalietiems šio krašto įtakos, nors nutautinimas skverbiasi lyglagrečiai ir į vienuolynus, jei tam nėra griežtai pastojamas kelias.

Pranciškonai verčia naują lapą. Vyriausias jų vadovas bus nuo šiol T. Leonardas Andriekus. T. Andriekus yra žinomas visuomeni kaip poetas ir rašytojas. Jis žinomas taipgi ir kaip Brooklyno vienuolyno viršinininkas, pamokslininkas ir tauris patriotas. Jam linkime elti lietuviškojo keliu, kuriame tiek daug gero galima daryti savam ordinui, bažnyčiai ir be tėvynės klajojančiam lietuviui.

P. Jovainis

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS
GELINČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd Street
Chicago, Ill.

Telefonai:
PR 8-0833 ir PR 8-0834

PELNYKITE DIVIDENDUS KETVIRČIAIS

VISOMS TAUPYMO SĄSKAITOMS

TAIP... PAS MUS JŪS TURITE PASIRINKIMĄ ĮVARIŲ TAUPYMO SĄSKAITŲ ATITINKANČIŲ JŪSŲ REIKALAVIMAMS...

NEATIDELIOJANT ATIDARYKITE SĄSKAITĄ DABAR

DIVIDENDAI IŠSIUNCIAMI PASTU KETVIRČIAIS INVESTMENT SĄSKAITOMS

"SERVING YOU SINCE 1922"

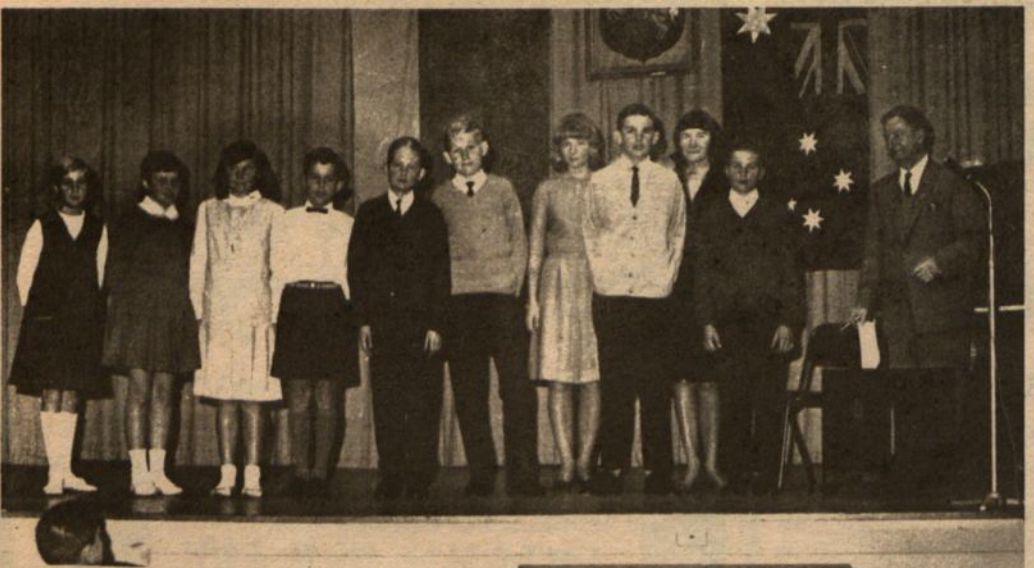
Indėliai apdrausti iki \$10,000 federalinės valdžios įstaigos

ST. ANTHONY SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1447 So. 49th Court, Cicero, Illinois 60650

Juozas F. Gribauskas, sekretorius

Chicago Phone: 242-4395; Suburban Phone: 656-6330

Muzikas K. Kavaliauskas (dešinėje) su jaunaisiais muzikais jaunimo šventėje Sydnejuje. Stovi iš kairės: Inkrataitė Vic, Belkūtė Zita, Kazokaite Ugnė, Šurna Edas, Badauskas Ričardas, Laurinaitis Algis, Vingilytė Birutė, Mickus Rimontas, Grudinskaitė A. ir Dulinskas Alvidas.

PRIERAŠAI prie "Stambiai - smulkaus

įvykio" V. RASTENIS

(4)

Gerb. J. Jakštas paminėjo ir Pov. Tyrulio rašinį Laisvosios Lietuvos 14 nr., kuris esąs "grynai polemisko pobūdžio ir turįs tikslą pirštu prikišamai nurodyti Rastenio klaidas".

Rašinys, sako, buvęs siūlytas Dirvai ir, turįs prisipažinti, apgailestavau išgirdęs, kad redaktorius pagailėjo jam Dirvos skilčių, aiškindamasis, esą istorijai ne taip jau svarbu, kas pro kuriuos vartus veržesi ir kaip giliai įsiveržė...

Paskaičius rašinį Laisvojo Lietuvos, paaiškėjo, kad bent iš dalies būta pagrindo tokiam Dirvos redaktoriaus apsisprendimui. Bet, žtai, istorikas visdėlto atkreipė dėmesį į tame rašinyje "pirštu prikišamai" rodomas Rastenio klaidas, -- tariamas klaidas. Tiesa, tie "klaidų atitaisymai" liečia visai neesminius dalykus, bet kai istorikas į juos židri, kaip į atitaisymus, tai gal ir reikiama atkreipti jo bei kitų kruopščių istorikų dėmesį į tai, kad šiuo atveju mano mielas pažiştamas dar iš 1920 metų "Šauliavimo" laikų Povilas Tyrulis laikulias "klaidas" kaip tik klaidingai taiso...

P. Tyrulis abejoja, taip ar kitaip J. Tūbelis pateko (ar gal visai nepateko?) į Rastenio automobilį... Abejojimą remia tuo, kad jam esą žinoma, jog "Tūbeliui neteko naudotis slaptoju telefonu prieš išeinant iš namų". Nėra šioj abejonėj jokio atitaisymo ir jokio "versijos pakeitimo" dėl tos paprastos priežasties, kad aš nei tada žinojau, nei dabar sakiau, iš kur Tūbelis tuo "slaptoju" telefonu skambino.

Tiesa, nebuvau nei pagalvojęs, kad galėjo ir ne iš namų skambinti. Bet, jei P. Tyrulis žinojimas teisingas (?), tai tas iš esmės nieko nekeičia, nes Tūbelis tikrai paskambinęs užtruko ilgiau, negu iš jo namų buvo normaliai galima ateiti. Tai gal P. Tyrulis ir teisus, kad Tūbeliui iš namų "neteko naudotis slaptoju telefonu". Bet gal ir teko, o tik jo informatoriai manė, kad neteko... Ar tai labai svarbu?

P. Tyruliui "iki šiol buvo žinoma, kad Tūbelį toje kelionėje lydėjo gen. št. plk. lt. Valušis". Tad, klausia įsiai, argi aš galėjęs jo nepažinti?

Išėitų, kad tyčia slepiu Valušio buvimą su Tūbeliu ir pasakoju nebūtus dalykus apie kažkokį "jauną saugumietį".

Plk. Valušį, net ir civiliskai apsirengusį, būčiau pažinęs. Bet tai ne jis Tūbelį tada lydėjo. Pov. Tyrulio ligšiolinis "žinojimas" bus buvęs paremtas visiškai klaidinga informacija.

Nors ji Lietuvos istorijos iš esmės ir nekeistų, bet klaida lieka klaida. Tiesa, gal įvykis atrodytų kiek "spalvingesnis", jei būtų sakoma, kad iš miesto padaržėmis besitraukiantį premjerą sukilimo metu lydėjo pulkininkas, prezidento žentas. Bet to nebuvo. Tą, turbūt, ir pats plk. Valušis paklaustas patvirtintų ir gal ką reikšmingesnio papasakotų, kur

tą savotišką naktį buvo bei ką matė.

"Kėdainių įgulos viršininku buvo plk. Šklėris, o ne plk. Kibirkštis, kaip rašo P. Rastenis. Kibirkštis tuo metu jau buvo miręs" -- "atitaiso" neva svarbų "tiesos iškraipymą" P. Tyrulis.

Nepažinau ir nemačiau Kėdainių įgulos viršininko. Bet iš to ryto pasiliko atminty tén minėta pavardė plk. Kibirkščio, kuris, mano supratimu, tada buvo Kėdainiuose stovėjusio artilerijos pulko vadas, taigi ir įgulos viršininkas.

Dabar sakýčiau, man vistiek, tegu tai bus buvęs ir plk. Šklėris ar kas kitas nes nuo to Lietuvos istorija irgi nepasikeistų... Bet tokia "pirštu prikišamai" parodyta neva klaida, kaip lašas po lašo, jau man pačiam ima griauti pasitikėjimą atmintim. Tad židriu į gen. Raštikio užrašus. Tas rašo, kad kun. Mirolas jam tą pačią dieną Šiauliuose sakęs, jog Tūbelis "saugioj vietoj", pas pulkininką Kibirkštį. Židriu enciklopedijon ir randu, kad plk. Kibirkštis tikrai mirė 1934 metais, bet lapkričio 7 d. taigi lygiai 5 mėnesiai po kalbamo įvykio. Nejaugi visi klysta, o ne taisytojas?

Mielas Povilas Tyrulis itin abejoja (ir kitiems abejonų įtaigoja) Tūbelio pasakojimu apie įvykius. Esą, Tūbelis, jei išvyko "kas minutę šviesėjant", tai dar negalėjo žinoti, kas kur dedasi. Atseit, nei to Tūbelio pasakojimo nebuvo, nei gal tos kelionės nebuvo, ar ką?

Tyrulis, veiklus įvykių dalyvis, turi pasižymėjęs pagal laikrodį, kada kas kur pasidėjo ir kas kada kur ėjo... Aš, pasyvus dalyvis, nepamenu net, ar iš viso buvau laikrodį pasiėmęs... Apie laiką tesprendžiu iš girdėto nežinia kelių gaidžių giedojimo ir greito šviesėjimo. Netikslus laikrodis, bet kas užtikrins, kad P. Tyrulio laikrodis gerai ėjo?

Kai Tūbelis su palydovu atėjo, buvo gana šviesu, bet dar be saulės. Niekio nežinodamas apie sukilimą, jis gi nebūtų tokiu metu ėjęs ir važiavęs. Ar sužinojo tik po Kubiliūno vizito pas prezidentą? O gal iš kitų šaltinių, iš anksto žinojusį, ko Kubiliūnas vyksta pas prezidentą. O gal ir Kubiliūno pirmojo vizito metu kas nors iš prezidentūros Tūbelį informavo? Kas žino, kad prezidentūroj nebuvo žinių apie Kubiliūno vizito tikslą jau tuo metu, kai jis dar tik rengėsi vykti?

Ar nebuvo užimta viešoji telefonų centrinė? Gal dar ir ne, ir gal Tūbelis ir kiti tik manė, kad sukilimas (ypač voldemarininkų rengiamas) turi prasidėti telefonų centrines užėmimu (kaip 1926 metais), tai nei nebandė naudotis viešaisiais telefonais... Antra vertus, į telefonus visgi buvo atkreiptas dėmesys, jei pagaliau kažkas net ir automatinę centrinę visdėlto pasirūpino sugadinti, nors ir pervėlai...

P. Tyrulis žino (?), kad jokio karinio dalinio nebuvo arti prezidentūros. Bet ar nebuvo kiektočiau? Iš kur jie turėjo grįžti į kareivines?

Pagaliau, gal Tūbelį informavusieji tik manė, jog prezidentūra apsupta ar apsupama, ir tik todėl Tūbelis buvo įsitikinęs, kad apsupta... Detalėse Tūbelis galėjo būti skubomis klaidingai informuotas, bet esminį dalyką jis žinojo: sukilėlių vardu veikia Kubiliūnas ir sukilimo tikslas -- grąžinti valdžion Voldemarą. Kada, iš kur ir kaip jis tą sužinojo, ne esminis ir vargu ar beišaiškinamas dalykas.

Visai patikimas P. Tyrulio patikslinimas, kad kap. Morkus ne paskraidino Voldemarą iš Zarasų, o automobiliu nuvykęs į Zarasus paskraidinimą organizavo. Bet kuo remdamasis tas pats P. Tyrulis, buvęs taip smarkiai užsiėmęs Kaune, tvirtina žinąs, kam Tūbelis neskambino iš Kėdainių? Gal ne kiekviena, kam skambino, pasiekė, bet koki čia gali būti įrodymai, kad iš viso neskambino? Nors tai irgi ne esminis dalykas, tamar kitam skambino, ir tikslios ar netikslios informacijos jo tuo būdu buvo gautos. Esminis dalykas tas, kad ministras pirmininkas, atvykęs į Kėdainius, susisiekė su Kaunu ir su kairiomis įgulomis ir sužinojo, jog sukilimas maždaug baigtas, kad Voldemaras nusileido ne į premjero kėdę ir kad kariuomenės štabe šeimininkauja nebe sukilėliai.

P. Tyrulis, atrodo, be pagrindo tebeprisitiki kairiomis "iki šiol kursavusiomis versijomis", tokiomis, kaip "Tūbelis planavo pasiekti tą naktį Liet. Banko valdytojo Stašinsko dvarą Kėdainių apylinkė". Tūbelio turėtos pradinės informacijos apie sukilėlių veiksmus gal ir buvo netikslios, bet sukilėlių turėtos informacijos apie Tūbelio veiksmus ir planus, pasirodo, buvusios dar netikslesnės...

Po visų tų nenusisėkusių "atitaisymų", gana keblu vertinti ir tikrai svarbią P. Tyrulio informaciją -- antrojo (tiksliau gal jau trečiojo) sukilėlių pasikabėjimo su prezidentu atpasakojimą.

Jei tas atpasakojimas tikslus, tai jis labai reikšmingas dokumentas. Atrodo, lyg pats P. Tyrulis bus buvęs vienas iš tų vėliausiai prezidentūron vykti su skatusių karininkų, ir pats girdėjęs tą pasikabėjimą. Bet jeigu tai irgi tik "kursavusi" ar "iki šiol žinoma" versija, tada tektų ir prie šios svarbios informacijos statyti stambų klausuką.

Įdomus ir įvykių eigos štabe atpasakojimas. P. Tyrulis daug įtikinamiau ir smulkiau nušviečia ten vykusias scenas, negu man tas smagus šnekutis adjutantas (tiksliau -- rūmų komendantas) anuo metu pasakojo. Bet esmėje, pasirodo, iš tikrųjų sukilėliai štabe, jei formaliai ir nebalsavo, kas jiems toliau daryti, tai anot Tyrulio visdėlto svarstė, ginčijosi, buvo skirtingų nuomonių iki tiek, kad kilęs net pasidylimas patį Kubiliūną areštuoti ir sukilimą tęsti. Tik tas pasidylimas neradęs pritarimo. Šiaip jau už negrįžimą į kareivi-

Mūsų krepšininkų laimėjimai Australijoje lietuvių kolonijose sukėlė entuziazmą ir pasididžiavimą būti lietuviu. Nuotraukoje Sydnejaus lietuvių puošnioje Australia Hotel salėje suruošė krepšininkų pagerbiną, kuriame dalyvavo ir JAV konsulas.

nes buvę net keletas balsų, tačiau ne dauguma. Tad adjutantas ne kažniek ir nukrypo nuo tiesos stebėdamasis, kad sukilėliai "balsavo", tęsti, ar netęsti sukilimą.

Labiausiai įsidėmėtina P. Tyrulio pataisa apie Voldemarą ištrėmimą iš Lietuvos Banko buto. Po atstatymo iš valdžios, pasirodo, Voldemaras tame valdiniame reprezentaciniame bute įgyveno ne "kelias savaites", kaip man buvo atrodę (matyt, neklūvo Voldemaras, kad tas laikas taip neprailgo), o išties dešimtį mėnesių! Tai svarbi informacija istorikams: kokios visdėlto būta tolerančingos to meto valdžios! Štai, kituose kraštuose, kai jau kas ne geruoju iš valdžios išstumiamas ir atsiduria opozicijoje, tas, jeigu ne blogiau, tai bent jau turi lėkti ne tik iš buto, o ir iš krašto per 24 valandas į užsienius...

Kai 1926 metais prezidentas Grinius ir Sleževičiaus vyriausybė irgi ne geruoju tapo išblokti iš valdžios, Grinius tuojau išsikraustė iš prezidentūros į privačią išsinuotą butą, o Sleževičius irgi nelaukė užėmęs užsienių reikalų ministro reprezentacinio buto (kiti vyriausybės nariai Lietuvos valdinių butų neturėjo, gyveno savo nuomojamuose butuose ar savo namuose, kas turėjo). Visi patys pasirūpino sau privačius užsienių ar pasiprašydino į valdines tarnybas. Normaliai ir Voldemarui, kad ir ne savo noru netekusiam vyriausybinių pareigų, priderėjo trijų mėnesių alga ir -- tvarčykis gyvenimą, kaip išmanai. Jo reikalavimai, tačiau, buvo didesni...

P. Tyrulis šauktuku piktinasi, kad po 10 mėnesių iš valdinio reprezentacinio buto Voldemaras tapęs ištrėmtas ne į Platelių dvarą, o tik į Platelių, ir valdžia jam tenai neparūpinusi net buto... Gal ir negražu. Betgi, jei (betkuri) valdžia nusprendavo ką tremti ir "butu aprūpinti", tai anuo metu tremdavo į Varnius: kitur "butų" tremiamiesiems neturėjo...

Ištrėmimas juk ne pensijos už nuopelnus paskyrimas, o bausmė už nepaklusnumą, maištavimą. Bausmė -- teisinga ar neteisinga, pagrįsta ar nepagrįsta -- vistiek bausmė, tai iš kokios gi valdžios gali tikėtis, kad prie bausmės pridėtų dar ir butą, kitokį, negu kalėjimo kamera ar barakas!

Regis, jei Voldemaras būtų nedelsdamas susiradęs butą Kaune ir bent kurį laiką būtų iškenčęs prieš valdžią nesišaukęs per garsiai, būtų ėmęsis, sakysim, profesoriauti, tai nebūtų buvęs nei ištrėmtas. O jei jo gerbėjai karininkai nebūtų įsigeldę prievarčia jį "sutaikyti" su Smetona, tai ir kiti, daug didesnių nemalonumų jam gal nebūtų buvę. Nemalonumų, kurie buvo toli gražu ne vien Voldemarui, netgi ne vien jo šalininkų nemalonumai.

(Bus daugiau)

MODERNI MERGAITĖ

kun. Stasio Ylos tik ką pasirodžiusi knyga jau gausiama Dirvoje.

KAINA \$2.50.

KAS JUDA IR KAS STOVI

Atsiliepdamas į Dirvos str. "Ginčas dėl žodžių" dr. P. Grigaitis liepos 31 d. Naujienose tarp kitko rašo: "Juk visi žino, kad John F. Kennedy 1960 metais ėjo į rinkimų kovą, skelbdamas, kad Amerika turi 'pajudėti', o ne stovėti vietoje".

Tai iš tikro visi žino. Blogiau, kad niekas negali nugūnčyti, kad JFK išrinkus prezidentu Amerika taip ir liko vietoje, o pajudėjo tik Chruščiovas Kuboje, Berlyne, Laose, Vietname, Zanzibare!

Ar tai nepakankamas atsakymas dr. P. Grigaičio klausimui:

"Kam gi tad V. M. pasakoja, kad iki šiol Amerikoje vyravo pasyvaus laukimo, nieko nedarymo galvosena?"

O gal vidaus politikos laukuose Amerika pajudėjo pirmyn? Tam tikrą pažangą gal ir galima pastebėti. Bet ji būtų bet kam valdant, pavyzdžiui, gyventojų skaičius kiek paauugo. Kartu negalima nugūnčyti, kad federalinės valdžios galia ir įtaka pasiekė iki šiol neturėtos apimtys. Dėl to daug kas nerimauja ir nebe pagrindo. Dr. P. Grigaitis rašo:

"...Goldwateris įsivaizduoja, jog laisvė Amerikoje šiandien yra tokia baisesiame pavojuje, kad jai apginti reikia kraštutinių priemonių".

Iš tikro gi. Goldwateris nereikalavo tam reikalui

jokių kraštutinių priemonių, bet tik konstitucijoje numatyto administracijos pakeitimo rinkimų metu. Kiekviena valdžia valdančiuosius gadina, o absoliutinė valdžia gadina absoliučiai, už tat Konstitucija duoda progos pakeisti valdžią be kraujo praliejimo. Ir prezidentas gali išbūti valdžioje tik 8 metus. Kur veda neribota ir nesikeičianti valdžia, geriausiai parodo darbininkų unijos. Visiems žinoma, kad kai kuriose jų įgalėjo tam tikros klišos, kurios rinkimus praveda komunistiniu būdu: išstatomas tik vienas sąrašas ir jis išrenkamas. Tai tam, kad valdanti klika galėtų toliau naudoti surinktus milijoniskus fondus savo nuožūrai ir savo naudai. Tas pats gali atsitikti ir su federaline valdžia, jei ji toliau augs. Pradžioje visados būna geri norai, norima padėti seneliams, nepasiturintiems ir pan., bet kai didelė tautos dauguma tokiu būdu bus paimta ataskaiton, valdžiai gali užtekti noras tuos žmones, paverstus į numerius, stumdėti pagal savo nuožūrą, atskiro individo teisės bus daugiau ir daugiau varžomos. Galutinam rezultate atskiras žmogus taps visiškų biurokratijos vergu, kaip kad jau yra Sovietijoje. Negali sakyti, kad toks pavojus Amerikoje jau šiandien yra aktualus, bet polinkis į jį yra pastebimas ir dėl to verta susirūpinti. Laisvė yra labai slidus daiktas, norint ją išlaikyti savo rankose, snausti negalima.

V. Meškauskas

Paraginkit savo pažiştamus užsiprenumeruoti DIRVĄ

Pietų Australijos Pabaltiečių Taryba suruošė Adelaidės Baisiojo Birželio minėjimą, kurio metu prie žuvusiųsiam paminklo buvo padėtas vainikas. Prie paminklo stovi (dešinėje) Pabaltiečių Tarybos pirmininkas estas Lomp. Vainiką neša trys pabaltietės, jas seka tarybos atstovai: lietuvis Linkus, latvis Lidsims ir lietuvis Lapšys. Toliau matyti Radzevičius, Raginis, Raginienė, Serelis ir kt.

LB IV Tarybos sesijos Clevelande liepos 25-26 nutarimai

LIETUVOS LAISVĖS KOVOS REIKALU

Taryba pritaria ligšiolinėms pastangoms konsoliduoti Lietuvos laisvinimo organizaciją, prašo tęsti pradėtą darbą ir rasti gyvenamojo momento sąlygas ir reikalavimus atitinkantį būdą remti apsievienėjusios Lietuvos laisvinimo organizacijos veiklą.

Taryba, remdama Lietuvos laisvinimo rezoliucijų žygius JAV Kongrese, kviečia JAV lietuvius aktyviai jungtis į šį darbą.

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO REIKALU

Taryba pritaria PLB Valdybos šaukdamam pasaulio lietuvių jaunimo kongresui ir remia jo organizavimą.

JAUNIMO JUNGIMO Į BENDRUOMENĖS VEIKLĄ REIKALU

Taryba pveda Centro Valdybai įsteigti atitinkamą organą rūpintis lietuvių jaunimo jungimu į bendruomenės veiklą ir santykiavimu bei bendradarbiavimo būdais su jaunimo organizacijomis.

LITUANISTINIO ŠVIETIMO REIKALU

Taryba pveda Centro Valdybai rūpintis lituanistinių šeštadieni-

nių mokyklų mokytojų paruošimu, sudarant sąlygas pasinaudoti Pedagoginio Lituanistikos Instituto studijų galimybėmis, ir ragina steigti daugiau vaikų darželių bei aukštesniųjų lituanistinių mokyklų ten, kur jų nėra.

LITUANISTINIŲ STUDIJŲ REIKALU

Prezidiumas ir Centro Valdyba rūpinasi, kad JAV lietuviai būtų gerai informuoti apie lituanistinių dalykų studijų galimybes aukštesiose JAV mokyklose, ir stengiasi, kad kuo daugiausia lietuvių siektų aukštojo mokslo bei akademinio darbo, ypačiai humanitarinių, socialinių ir politinių mokslų srityse.

ORGANIZACINIAIS REIKALAIS

Centro Valdyba ieško būdų steigti bendruomenės apylinkės visose vietovėse, kur gyvena didesnis skaičius lietuvių, ir stengiasi sueti į kontaktą su senąja lietuvių išeivija, tebesilaikančia nuošaliai bendruomenės gyvenimo.

Prezidiumas sudaro komisiją JAV LB įstatams peržiūrėti ir jų pakeitimo projektui kitai sesijai paruošti.

TAUTINIO SOLIDARUMO ĮNAŠŲ REIKALU

Taryba, pabrėždama tautinio solidarumo įnašų reikšmę bend-

ruomenės veiklai remti ir tautiniam solidarumui ugdyti, ragina bendruomenės organus, ypačiai apylinkių valdybas, ieškoti tinkamiausių būdų ir dėti pastangų tautinio solidarumo įnašams išrinkti.

LIETUVIŲ FONDO REIKALU

Taryba, konstatuodama sėkmingai augančio Lietuvių Fondo reikšmę lietuvių švietimui ir kultūrai remti, ragina bendruomenės organus dėti prie jo ugdymo, apylinkėse ir apygardose sudarant Lietuvių Fondo vajaus komitetus ir tariant pilnateisiais Lietuvių Fondo nariais.

WASHINGTONO RELIGINĖS LIETUVIŲ ŠVENTOVĖS REIKALU

Dėl nuolatinių Amerikos lietuvių visuomenėje kylančių neaiškumų, liežiančių lietuvių šventovės statybą Washingtone, Taryba siūlo atsakingiems šios statybos organizatoriams pateikti šiuo klausimu mūsų spaudoje atitinkamą paaiškinimą.

PRIEŠKUMUNISTINĖS VEIKLOS RĖMIMO REIKALU

JAV Lietuvių Bendruomenė, aktyviai dalyvaudama prieškomunistinėje veikloje, remia tuos JAV abiejų partijų kandidatus į senatą ir kongresą, kurie kovoja dėl komunistų pavergtų tautų išlaisvinimo.

PASAULIO LIETUVIO IR GIMTOSIOS KALBOS REIKALU

Taryba prašo JAV LB apylinkių valdybas ir kitus LB organus remti ir platinti PLB Valdybos leidžiamą biuletinį "Pasaulio Lietuvių" ir JAV LB Kultūros Fondo leidžiamą "Gimtąją Kalbą", bendrinės mūsų kalbos laikraštį.

PADEKOS

Taryba nuoširdžiai dėkoja: visiems ją sveikintiems pirmosios sesijos proga; buv. Tarybos prezidiumui, centro valdybai ir kitiems organams už jų atliktus darbus; Lietuvių Fondui už lietuvių

švietimo ir kultūros darbų rėmimą;

JAV LB Clevelando I-osios apylinkės valdybai už sesijos globą ir surengtą pagerbimo pobūvį; Amerikos lietuvių sportininkams už gražių lietuvių atstovavimą ir Lietuvos vardo garsinimą Australijoje;

lietuvių spaudai ir radiui už bendradarbiavimą, bendruomenę pristatant savo skaitytojams.

Taryba taip pat sveikina per Amerikos Balsą pavergtos tėvynės lietuvius, kantriai nešančius sunkų okupanto jungą ir laukiančius išsivadavimo.

TARYBOS PREZIDIUMAS

KIEKVIENAS NORI SAVO TRUMPAS ATOSTOGAS
PRALEISTI GRAŽIAUSIOJE IR
GERIAUSIOJE VIETOJE

CAPE COD

KAIP TIK IR YRA TOJI GRAŽIAUSIOJI VIETA, O
OSTERVILLE MANOR savininkas
JUOZAS KAPOČIUS
yra pasiruošęs savo svečiams suteikti kuo geriausias poilsio sąlygas. Vasarvietė atidaryta
nuo birželio 24 d. iki rugsėjo 7 d.

UŽSAKYMUS SIŪSTI: Osterville Manor, Inc., West
Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass. Telefonu kreiptis:
Osterville, Mass. GARDEN 8-6991.

SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, TAIP PAT IR MAISTĄ SIUNČIA

licenzijuota lietuvių įmonė, registruota
U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Marquette Gift Parcels Service
3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608
Tel. CA 5-1864

2439 West 69 St. ir 2608 West 69 St.
Chicago, Ill. 60629. Tel. WA 5-2737

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų
Lietuvoje pageidaujama prekių PAPIGINTOMIS
KAINOMIS.

Akordeonai, siuvamos mašinos, skalbimo mašinos,
automobilai, pianinai, motociklai iš Europos ir Sov.
Sąjungos sandėlių.

Vedėjai E. & V. Žukauskai

Kas tik turi gerą skonį
Viską perka pas Lieponį!

Lietuvių Prekybos Namai

FURNITURE CENTER, INC.

Vienintelė lietuvių prekybos įmonė Amerikoje,
parduodanti importuotus ir vietos fabriky baldus,
kilimus, namų įrengimus; televizijos ir Hi-Fidelity
bei Stereo aparatus. Be to, pardavinėja baldus biznio
įstaigoms, vasarvietėms, moteliams ir viešbučiams.
Dovanai sudaromi specialistų dekoratorių planai.

FURNITURE CENTER, INC., ČIKAGOJE
6211 So. Western Ave., Marquette Parke
Tel. PROspect 8 - 5875
3207 So. Halsted St., Bridgeporte
Tel. VICTory 2-4226

Abi krautuvės atidarytos pirmad. ir ketvirtad. nuo
9 val ryto iki 9 val. vakaro, kitomis dienomis nuo 9
val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 12 val.
iki 5 val. atidaryta tik Marquette Parko krautuvė.

Storm windows & doors of
B.F. Goodrich Koroseal® rigid vinyl
won't pit, corrode, peel, crack,
chip, tarnish, rot or rust

KOSTAS BUTKUS

LU 5-6291, CHICAGO

Nylono, stainless steel ar aluminijaus
langai, durys, SIETELIAI.

ALUMINIJAUS NAMŲ PRIESTATAI (PATIO), STOGELIAI, TVOROS, KRAUTUVIŲ SUNKIOS DURYS IR KITI
MODERNŲ NAMŲ PAGERINIMO REIKMENYS. DIDELIS PASIRINKIMAS (27 RŪŠIŲ).

PETKUS LAIDOJIMO ĮSTAIGA

USE EAGLE STAMPS LIKE MONEY AT ALL MAY COMPANY BASEMENT STORES!

MAY'S BASEMENTS

DOWNTOWN
ON THE HEIGHTS
PARMATOWN
SOUTHGATE
GREAT LAKES MALL

MILŽINIŠKOS SUTAUPOS! RUGPIŪČIO PALTŲ IŠPARDAVIMAS!

Gražūs, madingi

TIKRŲ MINKŲ APVADAIS
prabangūs vilnoniai paltai

DYDŽIAI:

Petite Misses' 8 to 16

Misses' 8 to 18

- Natural Pastel Mink
- Natural Silver Blue Mink
- Dyed Black Mink
- Natural Cerulean* Mink
- Natural Autumn* Mink

* T. M. EMBA MINK
BREEDERS ASSOCIATION

Visi tie puošnūs kailiukai ant puikiausių vilnų. Pasirinkit iš Hockanum Wool Worsted Diagonal Hockanum Wool Worsted Sculpture, Wool Ribs, Forstmann Worsted Fille, Wool and Fur Blends, Wool Melton ir kitų. Naujausių madų apikaklės: band collars, mushroom collars; pleated collars, jumbo collars. Rudi, Taupe, Beige, pilki, raudoni, žali ir juodi. Nepraleiskite šio priešsezoniinio prabangių paltų su kailiniais apvedžiojimais išpardavimo!

Etiketės ant kailių rodo importuotų kailių kilmės kraštą.

Gamintojo pavyzdžiai — kailiais
apvedžioti paltai

Tik 150! Po vieną madų planuotojų, par-
davėjų ir vitrinų pavyzdį! Brangios vilnos
ir geriausi apvedžiojimai. Dydžiai petites
ir misses.

\$59

BASEMENT MISSES' AND WOMEN'S COAT DEPARTMENT THE MAY COMPANY, DOWNTOWN AND ALL 4 BRANCHES

\$5

DOWN

Holds your choice
or use your charge
for free storage.
Until October you
will be billed in
November.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• **Plain Dealer** rugpjūčio 1 numeryje, sporto skyriuje, pranešė, kad clevelandiečiai šilingas ir Motiejūnas dalyvauja Amerikos lietuvių krepšinio rinktinėje, kuri, šiuo metu gastroliuodama Australijoje, Melbourne nugalėjo australų olimpinę komandą 93:88.

• Iš Australijos grįžtančių krepšininčių pagerbimą ruošia vietinis ALTO skyrius rugpjūčio 16 d., 3 val. p. p., Čiurlionio Ansamblio sodyboje. Į pagerbimą atvyks ir laikraštininkas Jonas Šoliūnas, kuris padarys platesnį pranešimą apie krepšininčių išvyką.

• Šį rudenį **Clevelande**, Superior-Euclid Bldg. atidaroma nauja meno galerija — **Gallery International**. Joje bus ruošiamos įvairių tautybų menininkų parodos.

Galerija atidaroma rugsėjo 12 d. su dail. **Alfonso Dargio** ir skulptoriaus **Antano Mončio**, gyvenančių Europoje, darbais.

Dar šiais metais galerija suruoš šių dailininkų parodas: **Vytauto K. Jonyno**, **Romo Viesulo**, **Franz Wildenhain**, **Vytauto Kasulio**, **Antano Liutkaus** ir kt.

• **Western Reserve** universitetas rugsėjo 15 pradeda anglų kalbos kurso užsieniuose gimusiems semestrą (*English 008*). Paskaitos vyks Clark salėje pirmadieniais ir trečiadieniais 8-9:15 val. vak. Mokestis — \$114 už semestrą. Įstojamieji egzaminai vyks rugpjūčio 25, rugsėjo 4 ir 11 dienomis 6:30 val. vak. Newton D. Baker pastate. Smulkesnį informaciją teikia ir registraciją egzaminams vykdo Cleveland College raštinė, Newton D. Baker Building, 110 kamb., tel. 231-7700, ext. 613.

DR. JONO SIMS ANKSTYVESNĖ VEIKLA

Dr. Jonas Sims (Šimoliūnas), šiomis dienomis mires Detroit, gyvenęs Clevelande 1 Pasaulinio karo metu, buvo pirmutinis šios kolonijos inteligentas profesionalas, nes čia neturėta nei gydytojo nei advokato.

Jaunas rimtas, energingas vyras, dalyvavo tautinės srovės veikloje. Laikas nuo laiko parašydavo Dirvai akių sveikatos ir visuomeniniais klausimais.

Prasidėjus judėjimui už Lietuvos išlaisvinimą, Dr. Sims buvo pirmose eilėse tame darbe.

Kai atvyko į Ameriką Lietuvos Finansinė Misija sukelti Lietuvai paskolą, jis padėjo įsteigti Clevelande Lietuvos Laisvės Paskolos komitetą Laisvės bonams pardavinėti ir darbo komitete iki jo likvidavimo.

Kai 1919 metais buvo nutarta rinkti Amerikoje milijoną parašų peticijai Washingtono vyriausybei pripažinti Lietuvą de jure, Dr. Sims pasiėmė pareigą rinkti parašus amerikiečių profesionalų tarpe, universitetuose ir kitur.

Visus lietuviškus reikalus gausiai rėmė finansiniais.

Netrukus po to, Sims išvyko į Philadelphia gilinti mokslą, ir persikėlė gyventi į Detroitą. Ten jis apsiėmė, ir kartu su žmona, poete Marija Černeckaite, ilgamete Dirvos korespondente, aktyviai dalyvavo visuomeniniuose darbuose. Antram karui prasidėjus, jis, kaip ir jo žmona, įsijungė į Lietuvai Vaduoti Sąjungos veiklą, ir buvo LVS centro valdybos nariu. Jų namai visada buvo tautiniams veikėjams sustojimo pastoge Detroito.

Prezidentui A. Smetonai atvykus į JAV, abu Sims energingai dirbo komitete Prezidento priėmimui Detroito 1942 m. spalio 25 d.

Dr. Sims artimai bendradarbiavo su kitais tautiniais veikėjais, su broliais daktarais Jonikaisiais, su Dr. Eugenija Gurskaite.

Paužiene, su vaistininku J. J. Smailiu, adv. J. P. Uvicku, Viktoru Petriku ir kitais. K. S. Karpus

• **Laikas patikrinti** visus savo turimus draudimus. Mielai patarnausime. Skambinkite: Z. Obeleniui 881-7741 ar V. Giedraičiui 944-6835.

IŠNUOMOJAMI 5 kambariai viršuj, 225 E. 156 gatvė, Tel. 481-6747. (88-90)

NAMŲ RUOŠOS DARBAS

Kartais reikės varti, turi atvažiuoti savo automobiliu, 5 dienos į savaitę žiemą, mažiau vasarą. Darbo valandos pagal susitarimą, 3 vaikai; priemiestyje; turi susikalbėti angliškai. TE 1-8242 (89)

N A M A S

18304 La Salle Rd., atidaryta šeštadienį ir sekmadienį 2-6 val. 4 mieg. colonial, Naujoje parapijoje, dujų šildymas, nauji garažai ir šaligatvis.

Mr. Siemen
Tel. PO 1-5168 (89)

J. P. MULL-MULIOLIS REALTOR

Šv. Jurgio parapijoje

6 k. 1 š., gerame stovyje, variniai vandens vamzdžiai, geras rūsys, 2 vonios, gražus kiemas, garažas. Įmokėjimas tik \$600.00.

2 šeimų 5-4, gerame stovyje. Garažas, \$12,000.

1 š., 6 k. Moderni virtuvė, gražus kiemas, \$10,700.

3 š., 6 garažai. E. 66 gt. prie St. Clair, \$12,800.

2 š. 5-4 ir 6 k. 1 š. ant 1 sklypo arti šv. Vito. Gražus kiemas, \$16,200. Siūlykite!

2 š. po 6 k., įmokėjimas \$500.00.

Investavimui

2½ š. ir 1 š. ant vieno sklypo, gerame stovyje, pajamų virš \$200 per mėnesį. Kaina \$12,500. Įmokėjimas \$1,000. Bankui \$121 mėn.

6 š. mūr. arti St. Clair, 6 gazo pečiai, gerame stovyje.

Lietuviai bendradarbiai:
Alg. Dailidė, John Lorenz ir Ant. Mikoliūnas
13229 Superior Ave.

UL 1-6666

• Išnuomojamas kambarys vyrui su visais patogumais (su maistu ar be maisto). 1248 E. 87 St. Telef. 791-2537. (89)

FILATELIJOS KAMPELIS

ANTANAS BERNOTAS

(12)

JUNGTINĖS AMERIKOS VALS-
TYBĖS liepos 22 d. išleido 5 c. pašto ženklą Nevados 100 metų sukakčiai paminėti, Nevada, kaip 36 valstija, į sąjungą buvo priimta 1864 metais. Pašto ženkle kalnų fone parodytas Virginia City miestelis ir valstijos kontūrai. Ženklas spausdintas raudona, geltona ir mėlyna spalvomis.

Nevada, viena iš vakarinių valstijų, gavusi vardą iš Sierra Nevados kalnų (Rocky Mountains tęsinio), užima 110,540 kv. mylių plotą, išraižytą kalnų grandinėmis iš šiaurės į pietus, ir yra vakarų valstijos Californijos kaimynė. Valstija nepaprastai turtinga metalais ir mineralais. Kasama: auksas, sidabras, varis, švinas, siera, druska, boraksas ir kt. Dalis gyventojų verčiasi žemės ūkiu.

Teritorija iki 1848 m. priklausė Meksikai ir buvo menkai gyvenama (gyveno indėnai, trapezialai ir perkeltiniai). 1849 m. mormonai įsteigė pirmąjį prekybos postą prie Carson upės netoli dabartinio Genoa miestelio. Kai teritorijoje buvo rastas gausios aukso ir sidabro gyslos, į čia pradėjo trauktis aukso ir nuotykių ieškotojai.

Valstijoje randasi tokios lankytinos vietos, kaip garsusis Mirties Slėnis (Death Valley), Lehman Caves Tautinis Parkas, Boulder Užtvankos sritis ir Indėnų rezervatas, užimanys per 1,045,000 akrų. Valstijos sostinė yra Carson City, Las Vegas (gemblerių miestas) ir Reno (divorsų ieškančiųjų centras). Nevadoje Amerika išbandė savo pirmąsias atominės bombas.

ETIOPIJA išleido 5 pašto ženklų seriją savo žymiesiems senovės dvasios vadams atminti. Čia dedame 10 c. p. ženklą su šv. Frumencijum (lot. Frumentius).

PARDUODAMAS NAMAS dviejų šeimų, užbaigtas 3 aukštai. Bell Avenue, netoli Lakewoodo ligoninės. \$19,900. CL 1-0941 (88-90)

Šv. Frumencijus (mirus apie 330 m.), misininkas, abisinų bažnyčios kūrėjas, gimė Tyre, Fikijoje. Apie 326 m., plaukiant su savo broliu Aedisiu Raudonąja jūra, sudūžus jų laivui, jie du buvo išmesti Etiopijos pakrantėje ir surasti vietos gyventojų, kurie juos pristatė Aksumo karaliui. Karalius juodu padarė vergais. Tačiau ilgainiui jie tapo tik ko valdovai, kad jis juos netik paleido iš vergijos, bet jie įgavo didelės įtakos. Frumencijus įsteigė iš krikščionių pirklių ir pasikrikščijusių vietos gyventojų bažnyčią, kuri, kiek skirdamosi nuo katalikų tikybos, davė pradžią vadinamajam abisinų bažnyčiai. Apie 328 m. Aleksandrijos patriarko Athanasijaus jis buvo išvėntintas Aksumo vyskupu. Nuo tų laikų abisinų dvasios vadai yra tituluojami Abba arba Abuna Salama — "Tautos Tėvas" arba "Mūsų Tėvas" (taip jo pavadinimas įrašytas ir pašto ženkle). Jo šventė yra X, 27 d.

KANADA padarė staigmeną: nieko iš anksto nepranešusi, liepos 15 d. išleido perspausdintą pašto ženklą — buvo perspausdintas dabar apyvartoje esąs 7c. p. ženklas su jėt lėktuvu nauja verte — 8 c. Ženklas skiriamas oro pašto korespondencijai JAV apmokėti.

SUOMIJA išleido 35 penų p. ženklą savo garsiam etnologui ir kalbininkui Castrén pagerbti.

Matthias Alexander Castrén (1813-1852) gimė Tervolėje, mokėsi Tornės ir Helsinkio universitetuose (1830-36). Kalbų tyrinėjimo reikalais plačiai keliavo po suomių Laplandiją, Kareliją ir Sibirą. Nuo 1845 iki 1849 m. buvo etnografas Petrapilio akademijoje. Po to profesoriavo Helsinkio universitetė. Aprašė savo keliones bei tyrinėjimus ir paruošė vadovėlius ir gramatikas sirienų, čečemsų, ostjakų ir kitų Atlaus tautelių kalbomis. Bandė versti Kalevalą į tas kalbas.

DDR - RYTŲ VOKIETIJA išleido 3 p. ženklų seriją žymiesiems asmenims pagerbti: Johann Gottfried Schadow, Andreas Schlueter ir William Shakespeare.

Andreas Schlueter (1664-1714), žymus vokiečių skulptorius ir architektas, studijavo architektūrą Danzige, vėliau praktiko.

LATVIŲ GIMNAZIJA VOKIETIJOJE — KULTŪROS ŽIDINYS

Laisvojo pasaulio latviai didžiuojasi Muensterio mieste veikiančia sava gimnazija. Šių metų rudenį, spalio mėn. ji keliama į naujai statomus rūmus. Apie šią gimnaziją plačiai informaciją peskelbė Vakarų Vokietijoje plačiai skaitomas "Die Welt" laikraštis (nr. 158, Essenio laida). Latvių gimnazijos direktorius prof. Vitens vokiečių dienraščio atstovui nurodė, kad "priešingai lietuvių ir vengrų gimnazijoms, mūsų — vienintelė Vakarų Vokietijoje — pripažinta valstybės".

Iki šiol gimnazija išleido 97 abiturientus. Prof. Vitens pateikė tokius gimnazijos lankomumo ir latvių Vokietijoje skaičius: 1962 metais latvių gimnazijoje buvo 64 moksleiviai, 1963 m. — 97 ir šiais mokslo metais — 112. Didelė moksleivių dauguma — 82 gyvena gimnazijoje veikiančiame bendrabutyje. Visoje Vakarų Vokietijoje gyvena 11,000 latvių. Jų tarpe yra 1,000 senesnio amžiaus asmenų ir karo invalidų. Beveik visi darbingo amžiaus jaunuoliai yra išemigravę į kitus kraštus.

Gimnazijos moksleiviai yra atvykę iš įvairių Fed. Vokietijos kraštų. Atvykta ir užsienio kraštuose gyvenančių tėvų vaikai, pav. šiuo metu šeši moksleiviai yra gimę Švedijoje, keturi — JAV, po du yra iš Prancūzijos ir Anglijos. Pasak prof. Vitens, latvių gimnaziją neišsiverstų be vokiečių paramos. Iš latvių aukų apmokami tik trys mokytojai, o kitą dešimtį finansuoja socialinių reikalų ministerija Duesseldorfe. Be šios įstaigos, gimnaziją remia dar ir federalinė tremtinių ministerija.

Naujuose rūmuose veiks ir moksleivių bedrabutis. Kiekvienam moksleiviui numatyta mažas butelis su virtuvele, gyvena m u o j u kambariu ir su dideliu balkoniu. Naujųjų rūmų statybai iš viso teks išleisti penkis milijonus markių (vienas ir ketvirtis milijono dolerių). Kaštus padengia federalinė Vokietijos vyriausybė, krašto vyriausybės ir pats Muensterio miestas. Šalia naujojo gimnazijos ir bendrabučio pastato, latviai turės ir nemažą kultūros židinį. Bus ir biblioteka su 15,000 tomų — jų tarpe ir nepaprastai retų knygų.

Varšuvoje, 1694 m. Prūsijos karalius Fridrichas I į pasikvietė į Berlyną, kur jis, dirbdamas kaip karališkųjų rūmų architektas, sukūrė daugelį puikių kūrinių. Pastatė garsiąją Fridricho Vilhelmo statulą, išdekoravo Berlyno arsenalą, Charlottenburgo pilį ir Fridricho I mauzoliejų. 1712 m. Rusijos caras Petras Didysis į pasikvietė į Petrapilį, kur jis taip pat kailą sukūrė.

AMERIKOS ESTAI leidžia gražų metinį filatelinį žurnalą, pavadintą "Eesti Filatelist", kurio išėjo jau 9 numeriai. Žurnale gausu gražių iliustruotų estų filatelinės medžiagos, tik visa būda, kad žurnalas rašomas vien tik estų kalba. Asmens, norį susipažinti su šiuo žurnalu, prašomi rašyti: Mr. August Ed. Pensa, 659 E. 29 St., Paterson 4, N.J.

• Br. Užemis. J. Jurkus (abu iš Rochester, N. Y.) ir J. Jodelė ir A. Markevičius (abu iš Los Angeles) parėmė rezoliucijų pravedimo žygį didesnėmis pinigėmis aukomis. Visos aukos siunčios Komiteto kasininkui: Mr. G. A. Petrauskas, 3442 Madera Ave., Los Angeles, Calif. 90039.

Naturally
SUPERIOR SAVINGS

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

HOME and
REMODELING
LOANS
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

Šlynakimio lietuvių pradžios mokyklos esančios Punksio rajone, mokiniai dideliu pasisekimu keletą kartų suvadino N. Jakimavičienės parašytą pagal seną padavimą scenos vaizdėlį "Gilišgirio meška". Nuotraukoje ant žemės gulį L. Grigutis, Sėdi iš kairės: mokytoja ir veikalo autorė N. Jakimavičienė, Vėlinčė, T. Grigutytė, Makauskas, Stovi: J. Kuznickaitė, Peznėkas, T. Kuznickaitė, Pečiulis, Ciušytė, Budzeika, V. Grigutytė, Malinauskaitė, Čarnelytė.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• M. Klimas, ALT S-gos Elizabetho skyriaus išdininkas, prisiuntė 25 dol. skyriaus auką Lietuvos Nepriklausomybės Fondui.

• Dr. Vaclovas Paprockas, iš New Yorko išvyko atostogų iki rugpjūčio 10 dienos.

• Jonas Žostautas su šeima, iš Chicagos, šiuo metu lankosi New Yorke. Pakeičiui buvo sustoję Washingtone ir toliau vyks į Bostoną, iš kur rugpjūčio 15 d. grįžta į Chicago.

• Pranas Kašuba, iš Reading, Pa., kur jis turi nuosavą radijo ir televizijos prekybą, rugsėjo pradžioj su šeima išsikelia nuolatiniam apsigyvenimui į Chicago.

• Domas ir Teodora Penikiai savaitę atostogų praleido Detroite, pas seserį ir švogerį inž. J. Dunčius. D. Penikas, buvęs Mūsų Kelio ir Kario redaktorius, šiuo metu turi nuosavą prekybą Brooklyne, N. Y.

• Inž. A. Cipliauskas su šeima, iš Toronto lankėsi New Yorke, kur ilgiau buvo sustoję pas gimines Great Neck, N. Y.

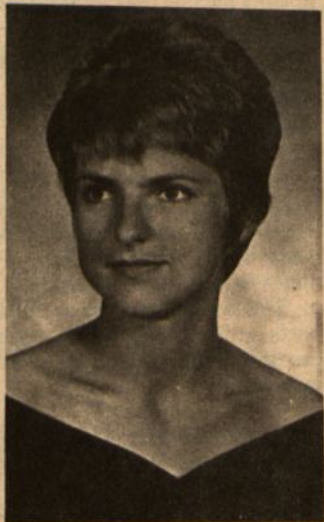
• Inž. Stepas Malinauskas grįžo iš Peru valstybės, kur pasirašė sutartį su Grace kompanija vadovauti popierio fabrikui. Netrukus išvyks perimti pareigų.

• Newyorkiečiai lietuviai aktyviai organizuojasi respublikonų partijoje. Vadovauja Vytautas Abraitis. Jau nuo seniai gyvai reiskiasi D. Klinga, dr. M. Žukauskienė, S. Gudus ir kt. Tuo tikslu rugpjūčio 1 d. Lietuvių Atletų klube įvykusiame susirinkime V. Abraitis padarė pranešimą.

IS AUSTRALIJOS ATVYKSTA P. PILKA

Iš Australijos į JAV rugpjūčio 22 d. vienam mėnesiui atvyksta P. Pilka, visuomenininkas, turįs Canberroje durų gamybos fabriką. Drauge su pp. Geniu, Čečiu ir kitais neseniai Canberroje pastatė Lietuvių Namus.

Lietuvių kolonijos JAV bėse norinčios kad P. Pilka padarytų pranešimą apie lietuvių gyvenimą Australijoje, prašomos susisiekti su J. J. Bachunu, Tabor Farm, Sodus, Mich.

• Gailė Vaičiūnaitė New Jersey Rutgers valstybiniam universitetui įsigijo B. A. laipsnį prancūzų ir rusų kalbose. Gimusi Lietuvoje ji po karo su savo tėveliais, Julija ir Stasiu Vaičiūnais, apsigyveno Linden, New Jersey, o gimnazijos kursą užbaigė St. Mary's mokykloje Elizabethėje su aukso medaliu.

Turėdama neabejoti nei stiprius gabumus ir palinkimą į humanitarinius mokslus, Vaičiūnaitė lengvai gavo valdžios paramą,

CLEVELANDO AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA VIENBALSIAI NUTARĖ REMTI SENATORIAUS BARRY GOLDWATERIO KANDIDATŪRĄ Į JUNGTINIŲ AMERIKOS VALSTYBIŲ PREZIDENTUS

Clevelando Amerikos Lietuvių Taryba, atstovaujanti 57 Amerikos lietuvių organizacijoms, savo posėdyje, įvykusiame 1964 m. liepos 30 dieną, svarstė senatoriaus Barry Goldwaterio kandidatūros į Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentus rėmimą. Rūpestingai išnagrinėjusi senatoriaus Barry Goldwaterio politines pažiūras, ypatingo dėmesio kreipdama į jo nusistatymą komunizmo atžvilgiu, valdyba priėjo išvados, kad senatorius Barry Goldwateris yra vienas ne daugelio šios šalies politikos vadų, iš pagrindų suprantančių komunizmo grėsmę laisvajam pasauliui ir laisvosioms jo institucijoms; kad jis yra aukštų moralinių principų, didelės drąsos ir nepajudinamo pasiryžimo asmenybė, galinti sėkmingai vesti šią šalį ir likusią laisvojo pasaulio dalį į pergalę prieš komunizmą, o pavergtas tautas, įskaitant ir Rusiją, į laisvę. Teisinga ir pastovi taika, kurią senatorius Barry Goldwateris siekia patikrinti, tegali išaugti ant komunizminės vergų santvarkos griūvėsių.

Remdamasi aukščiau išdėstytais faktais, Clevelando Amerikos Lietuvių Taryba, kalbėdama per savo valdybą, vienbalsiai nutarė remti senatoriaus Barry Goldwaterio kandidatūrą į Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentus, pažadėdama jam visokeriopą pagalbą, lojalumą ir savo nenuilstamas pastangas nuo šiol iki jo išrinkimo dienos.

Clevelando Amerikos Lietuvių Taryba ragina visus savo narius ir visus Amerikos lietuvius balsuoti už senatorių Barry Goldwaterį ateinančiuose rinkimuose ir įpareigoja juos skatinti ir visus kitus balsuotojus lapkričio mėnesį atiduoti savo balsą už senatorių Barry Goldwaterį.

CLEVELANDO AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA Pirmininkas Algis Pautienis

Nariai:

Antanas Jonaitis, Vaclovas Kasakaitis, Raimondas Kudukis, Lionginas Leknickas, Pijus J. Nasvytis, Julius Smetona, Ingrida Stasaitė, Kazys Ziedonis.

o taip pat ir kuklią, pagal išgales, New Jersey Lietuvių Bendruomenės, stipendiją. Tas ją įgalino vienus metus gilinti savo studijas Sorbonos universitete, Paryžiuje.

Sėkmingai baigusi studijas, G. Vaičiūnaitė jau gavo asistentės vietą dėstyti prancūzų kalbą Marylando universitete ir kartu yra pasiryžusi siekti magistrų laipsnio iš prancūzų literatūros. Jos tėvelis, Stasys Vaičiūnas, yra aktyvus veikėjas New Jersey Lietuvių Bendruomenėje ir SLA. Jos seserys Birutė ir Julija taip pat lanko kolegijas. Pažymėtina, kad Gailės Vaičiūnaitė yra veikli lietuvaitė, priklausanti Elizabetho skautų vietininkijai ir gyvai reiskiasi tautinių šokių grupėje. Linkėtina jai sėkmės naujame darbe ir moksle, o taip pat ir toliau reikštis tautiniame darbe lietuviškam labui.

• Rima Steponaitytė iš Bostono, rugpjūčio 2 d. susituokė su inž. Romu Bričku iš Cambridge. Jaunoji studijuoja politinius mokslus Northeastern universitete ir atostogų metu dirba federalinėje įstaigoje, Washington, D. C.

Romas Bričkus, gavęs B. S. laipsnį Bostono universitete jau keli metai kai dirba Polaroid bendrovėje ir tęsia M. S. (Engineering Management) studijas Northeastern Graduate School. Geriausi linkėjimai lietuviškai, skautiškai šeimai!

• Studentų ateitininkų vasaros stovykla įvyks rugpjūčio 26 — rugsėjo 8 d.d., Dainavoje. Stovyklinis mokestis \$45 plus \$5 registracija. Registracijos mokesį prašom atsiųsti iki rugpjūčio 15 d. Jonui Šalčiui, 5633 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629. Mokestis papiginamas, jei iš vienos šeimos stovyklauja du ar daugiau asmenų.

• Juozas Jurkus, Rochester, N. Y., parašė laišką rezoliucijų pravedimo reikalu savo miesto dienraščiui The Times-Union. Dienraštis laišką įdėjo, duodamas jam

antraštę — Urges action to free red captive states. Laiške visi skaitytojai raginami rašyti laiškus senatoriui J. William Fulbright ir kongresmanui Thomas E. Morgan, prašant juos duoti eigą Lietuvos, Latvijos ir Estijos laisvinimo reikalui rezoliucijoms, įnešoms į JAV-bių Kongresą. Tai puikus būdas pasiekti amerikiečių mases mūsų bylos reikalu.

• G. Elsbergienė, dr. A. Elsbergo našlė, iš Danville, Ill., vasaros praleisti atvyko į New Yorką, kur jie anksčiau buvo pastoviai įsikūrę. Aplankė gimines arch. Elsbergą su šeima, dr. Didžiulienę Trentone, N. J. ir kitus Vasarai baigiantis, grįš namo pas seserį ir švogerį A. Ružancovus.

• Pranas Narvydas, populiarusis Brooklyno lietuvių veikėjas, po ilgos ir sunkios ligos sveiksta namie ir džiaugiasi, kad gali vėl laisvai skaityti ir sekti lietuviškojo gyvenimo įvykius.

• Inž. Antanas Vagelis, ALT S-gos Worcesterio skyriaus pirm. liepos 25 d. susituokė su dr. Ona Šukyte.

WORCESTER

DEVINTOJI SKAUTŲ SPORTO ŠVENTĖ MAIRONIO PARKE

Tradicine virtusi skautų sporto šventė, ir šiemet "Nevėžio" tunto rengiama, įvyko birželio 27-28 d.d. Ši rajoninė šventė sutraukia daug skautiško jaunimo iš viso Atlanto pakraščio. Buvę sportininkai prieš keletą metų pakeisti naujais jaunesniais vaidais ir šių metų švenėje matėsi daugiau jaunų sportininkų negu vyresniųjų. Vietovės turėtų pasistengti, kad ir lengvoje atletikoje, iš visų vietovių jauniai dalyvautų ir iš anksto būtų pasiruošę.

Rungtynės prasidėjo šeštadienio rytą po oficialaus sporto šventės atidarymo. Atidarymo progą skautus sportininkus sveikino Rajono Vadeivai, J. Raskys, Skautų Tėvų Komiteto Pirm. J. Palubeckas ir "Nevėžio" tunto tuntininkas ps. A. Prapuolenis.

Šeštadienį buvo rungtynės krepšinyje, tinklinyje, plaukime ir stalo tenise. Vakare įvyko tradicinės "Neringos" ir "Nevėžio" tuntų rengiamas Joninių laužas su programa, sutraukęs labai daug jaunimo ir vyresniųjų iš visų apylinkės vietovių. Po laužo sekė pasilinksminimas salėje.

Sekmadienio rytą, po pamaldų įvyko lengvosios atletikos rungtynės. Jose dalyvavo daug jaunesnio skautiško jaunimo. Po pietų įvyko finalinės rungtynės ir sporto šventės uždarymas.

Pirmą vietą šioje sporto šventėje laimėjo Bostono skautų komanda, surinkusi 79 taškus, ir jiems, kaip laimėjusiems dvejus metus iš eilės pirmą vietą, galutinai atiteko pereinamoji taurė. Antrą vietą paėmė Worcesterio skautų komanda, surinkusi 41 tašką, ir trečiąją vietą atiteko Elizabetho skautų komandai, surinkusiai 14 taškų. Pirmas ir antras vietas laimėjusiems įvairiose šakose buvo įteiktos taurės, kurias per šventės uždarymą laimėtojams įteikė "Nevėžio" tunto tuntininkas ps. A. Prapuolenis.

WORCESTERIO ASS SKYRIAUS METINĖ ŠVENTĖ

Skautiškas akademinis jaunimas šio mėn. 15 d. Maironio parke, Shrewsbury, Mass. rengia savo metinę šventę. Šventės pradžiai 1 val. p.p. Quinsigamond ežere prie Maironio parko galima bus pasimaudyti, 3-4 val. p.p. bus ASS uždara sueiga. Po sueigos 4:30 p.p. Povilas Šimkus, Worcester Telegram ir Evening Gazette korespondentas, jaunosios kartos atstovas, lankęsis gegužės mėn. Vilniuje ir apie tai plačiau aprašęs amerikiečių spaudoje duos pranešimą jaunimui ir visai visuomenei tema "Šių dienų Vilnius ir įspūdžiai iš Lietuvos". Po pranešimo ten pat Maironio parke bus galima pavakarieniauti ir 7:30 p.p. prasidės šokiai.

Vakaro programa prasidės 8:30 kur išgirsime mūsų jauną solistę Aušrą Vedeckaitę. Ji yra baigusi New York Juilliard School of Music ir po šio pasirodymo išvyksta tolimesnėms studijoms į Europą. Taip pat išgirsime Adolfą Venclauską, kuris savo deklamacijomis yra jau seniai žinomas.

Šio vakaro pilnas yra skiriamas akademinio jaunimo anglų kalba leidžiamam ir taip para-

Sol. A. Vedeckaitė

mos reikalingam "Lituanus" ir skautiškam laikraščiui "Mūsų Vytis" paremti.

Visus maloniai kviečiame atsilankyti ir savo atsilankymu paremti jaunimo darbus.

M.

• K. Mačiulis, Rochester, N. Y., siųsdamas Rochesterio dramos mėgėjų būrelio \$20.00 auką Rezoliucijoms Remti Komitetui, rašo: "...Visi lietuvių vienetai turi prisidėti prie šio taip svarbaus darbo pinigine parama..." Visos patriotinės lietuvių organizacijos, klubai ir kiti vienetai turėtų pasekti šio vieneto pavyzdžiu.

JAUNIMO SUVAŽIAVIMAS VOKIETIJOJE

Liepos 18-20 d. Bad Godesberge, Vak. Vokietijoje, įvyko jaunimo suvažiavimas, pavadintas kultūros dienomis. Jame dalyvavo apie 40 studentų ir apie 20 įvairių profesinių mokyklų mokinių ar šiaip jaunimo. Suvažiavimą organizavo p. Bohm - Krutulytė, Hammerytė, V. Lénertas, A. Lingė ir kt.

Paskaitas laikė: Stp. Vyktintas "Lietuvos politinė raida nuo 1918 iki 1964 metų", Dr. J. Grinius "Pasi-priešinimas kaip gyvenimo uždavinys pagal lietuvių rašytojų mintis" ir V. Natkus "Kodėl ir kaip išlikti lietuviui". Po šių paskaitų jaunimas labai gausiai ir gyvai dalyvavo diskusijoje. Stud. B. Čepulevičius, Hakaitė ir G. Bauras paruošė diskusijų forumą tema "Mokslo reikšmė tremtyje".

Suvažiavimas praėjo akademiniame lygįje ir jaukioje atmosferoje. Nutarta ir kitąmet ruošti jaunimo suvažiavimą. Išrinktas Suvažiavimo Rengimo Komitetas iš šių asmenų: K. Dikšaitis — pirm., A. Lingė ir Br. Čepulevičius — nariai.

Suvažiavimo metu įvyko L. Studentų Sąjungos susirinkimas, kuriame buvo išrinkta nauja valdyba: R. Baliulis — pirm., G. Bauras — sekr. ir Br. Čepulevičius — išdininkas.

Šią vasarą vykusio Koenigsteine, V. Vokietijoje, pasitarimo lietuviškais reikalais dalyvių grupė. Iš kairės stovi: dr. P. Rėklaitis, T. Šidiškis, J. Glemža, dr. J. Deveikė, J. Stankaitis, V. Sutkus, dr. A. Gerutis, W. Banaitis ir Al. Šukys.

P. Rėklaitis nuotrauka

Poetė

MARIJĄ SIMS,

jos vyrui

DR. JONUI SIMS mirus,

liūdesio valandoje, giliai užjaučiame ir kartu liūdime

Lietuvių žurnalistų Sąjungos
Detroito skyriaus nariai:

J. Gaizutis, S. Garliauskas, A. Grinius, P. Januška, J. Krisčiūnas, V. Kutkus, V. Mingėla, F. Motuzas, A. Nakas, V. Pauža, V. Perminas, V. Selenis, S. Sližys ir A. Ziedas.

L. K. K.-Savanorių S-gos Detroito sk. vėliavos kūmai MARIJAI SIMS, jos vyrui

DR. JONUI SIMS

mirus, gilią užuojautą reiškia

Detroito Skyriaus
Kūrėjai-Savanoriai

A. L. T. S-gos Detroito skyriaus garbės nariui

DR. JONUI SIMS

mirus, jo žmonai MARIJAI ir artimiesiems nuodėrdžią užuojautą reiškia

Ona ir Kazys Karpiai